

Blaga

BUDIMPEŠTE

SADRŽAJ

ZAČIN EVROPE	2
BUDIMPEŠTA – PUNA ŽIVOTA	
REMEK-DELA ARHITEKTURE	4
ZALJUBITE SE U BUDIMPEŠTU	
LEKOVITE VODE, ZDRAVSTVENI TURIZAM	10
BANJSKA PRESTONICA SVETA	
SAVREMENA METROPOLA	14
OD BAUHAUSA DO BALNE	
KULTURA KROZ VEKOVE	16
GRAD FRANCA LISTA I OPERE	
OD KAMENOG DOBA DO AVANGARDE	18
VELIKI MAJSTORI I SAVREMENA ISTORIJA	
KRUPNE I SITNE STVARI IZ LOKALNE ISTORIJE	20
KOCKE, KRALJICE I KOLUMBO – URBANA UMETNOST U BUDIMPEŠTI	
ŽIVOT U PARKOVIMA I ŠETNJE U PRIRODI	22
ZADIVLJUJUĆE ZELENILO BUDIMPEŠTE	
LUKSUZNI BORAVCI U RASKOŠNOM OKRUŽENJU	26
MESTO SUSRETA ISTORIJE I LUKSUZA	
IZVRSNA DOMAĆA JELA	30
BOŽANSTVENA MAĐARSKA KUHINJA - OD PREDJELA DO DESERTA	
VELIČANSTVENE PIJACE BUDIMPEŠTE	32
RECEPT ZA USPEH – MESTA NA KOJIMA NAJBOLJI KUVARI KUPUJU SVOJE NAMIRNICE	
U VINU JE ISTINA	34
DEGUSTIRAJTE VRHUNSKA VINA U BUDIMPEŠTI	
MESTO NA KOM SE MEŠAJU ISTORIJA I KAFA	36
VEK KULTURE KAFEA	
MAĐARSKI MODELI ZA SVETSKE ZVEZDE	38
BUDIMPEŠTA, MODNA PRESTONICA CENTRALNE EVROPE	
BUDIMPEŠTA NOĆU	40
KOKTEL NI NA KROMOVIMA I ZABAVE NA BRODOVIMA	
GRAD PROSLAVA I FESTIVALA	42
FESTIVAL ZA SVAKU PRILIKU	
KONGRESNI TURIZAM U PORASTU	44
ŽIVOPISNE LOKACIJE ZA DOGAĐAJE, SAJMOVE I KONFERENCIJE	
OD PRVE OLIMPIJADE DO SVETSKOG PRVENSTVA U VODENIM SPORTOVIMA	46
BUDIMPEŠTA KAO DOMAĆIN VELIKIH SPORTSKIH TAKMIČENJA	
GLAVNE ATRAKCIJE U OKOLINI PRESTONICE	48
FASCINANTNI DNEVNI IZLETI U OKOLINI BUDIMPEŠTE	
SKRIVENA ODMARALIŠTA U BLIZINI BUDIMPEŠTE	52
NEŠTO DRUGAČIJE	
PRELEPI SUVENIRI I SAVRŠENI POKLONI	56
AUTENTIČNI MAĐARSKI SUVENIRI	
PREVOZ U BUDIMPEŠTI	58
SAVETI O PREVOZU U BUDIMPEŠTI	

ZAČIN EVROPE

BUDIMPEŠTA – PUNA ŽIVOTA

KULTURA, ARHITEKTURA I PRIRODNO OKRUŽENJE ĆINE BUDIMPEŠTU JEDNIM OD NAJLEPŠIH GRADOVA NA SVETU. ISTOVREMENO PUNA ŽIVOTA I AUTENTIČNA, OVA METROPOLA PREDSTAVLJA SPOJ istorije i savremenog života. NOSEĆI SVE ODLIKE JEDNE EVROPSKE PRESTONICE, BUDIMPEŠTA JE ŽIV GRAD, KOJI STIMULIŠE I OSLOBAĐA.

Cetvrt oko Budimskog dvorca

BUDIMPEŠTA

Budimpeštu odlikuju prelepa arhitektura i prijatno prirodno okruženje. Neki delovi grada, kao što su **obale Dunava, četvrt oko Budimskog dvorca i Bulevar Andraši**, nalaze se i na **Uneskovoj listi svetske baštine**. Grad je poznat po svojoj neverovatnoj arhitekturi i fotogeničnim predelima oko reke koji čine fantastičnu scenografiju za lokalnu uspešnu filmsku industriju.

Raznolika i interesantna jela, zasnovana na bogatom **kulinarskom nasleđu**, mogu se probati u **restoranima sa Mišelinovim zvezdicama**, savremenim bistroima, porodičnim kafanama i kioscima s uličnom hranom. **Pijace** su prepune svežih lokalnih sezonskih proizvoda. Kreativnost mađarskih kuvara i nezaboravni ukusi mađarske kuhinje koja se neprestano menja i usavršava, osvojiće srce svakog gosta – bilo u ekskluzivnom restoranu ili u atmosferi nekog od **istorijskih kafea**.

Iako je reč o prestonici sa 1,7 miliona stanovnika, Budimpešta i dalje uspeva da sačuva brojna skrivena blaga. U Evropskoj uniji ne postoji nijedna druga prestonica u kojoj se autentična turska kupatila iz srednjeg veka koriste svakog dana.

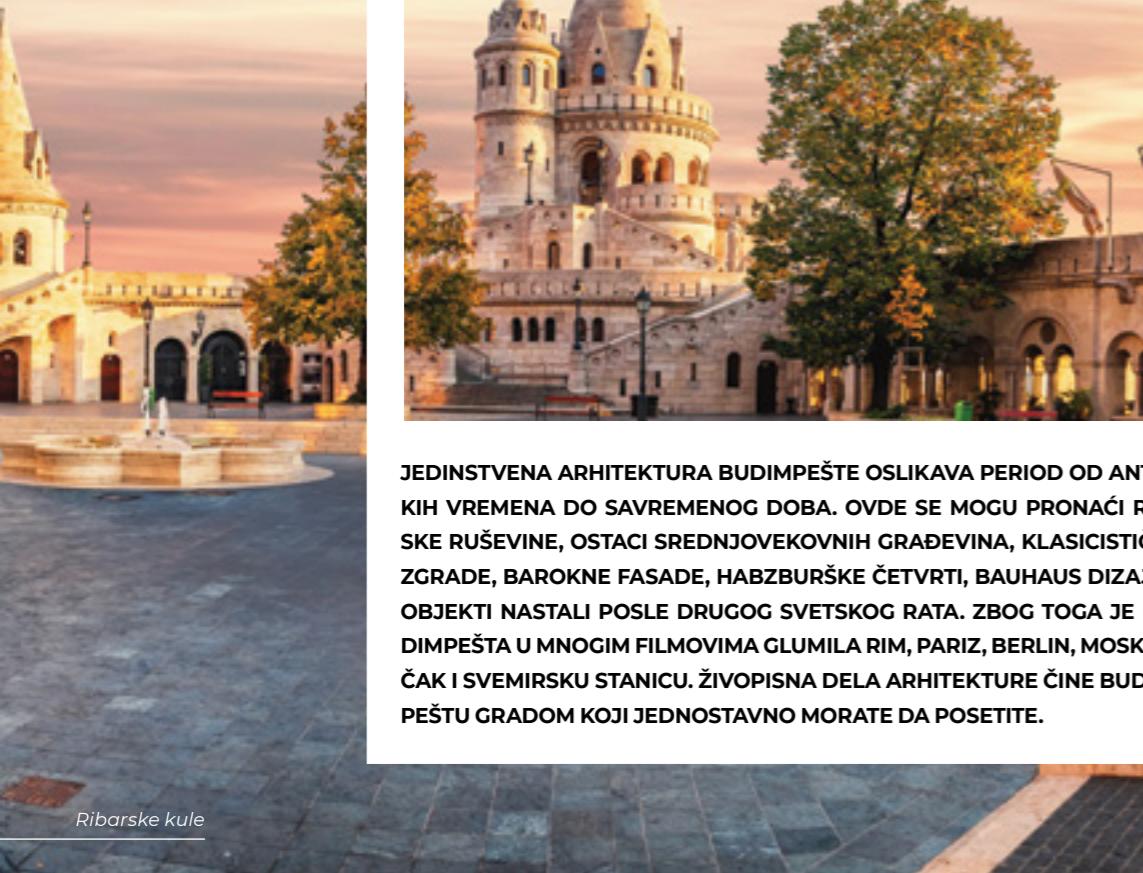
Lančani most

Bazilika Sv. Ištvana

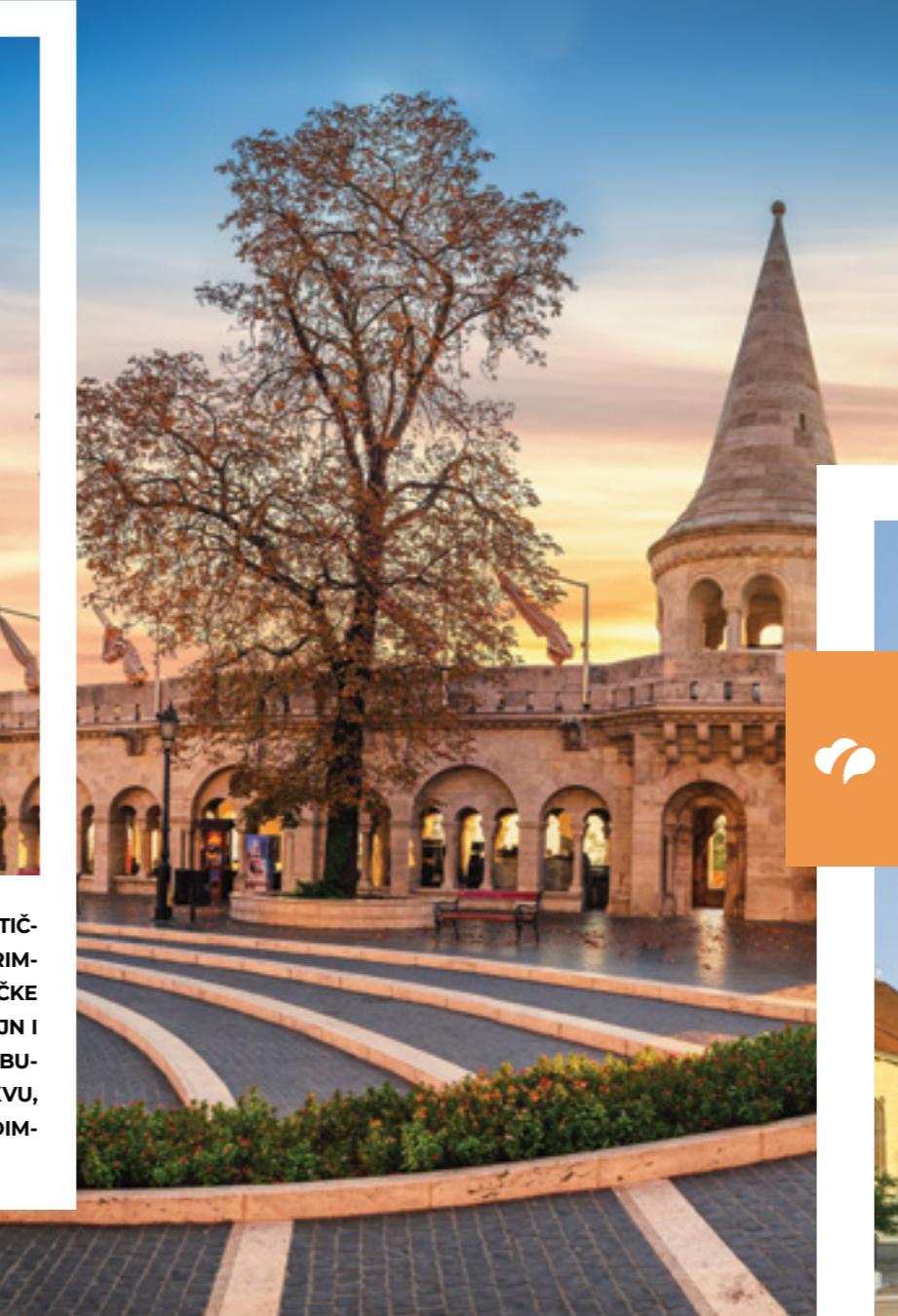
Kulturni život Budimpešte zaista je šaren i živopisan. Koncerti svetski poznatih orkestara u velelepnim koncertnim dvoranama, uzbudljive izložbe i fantastični festivali samo su jedan njegov deo.

Ribarske kule

JEDINSTVENA ARHITEKTURA BUDIMPEŠTE OSLIKAVA PERIOD OD ANTIČKIH VREMENA DO SAVREMENOG DOBA. OVDE SE MOGU PRONAĆI RIMSKE RUŠEVINE, OSTACI SREDNJOVEKOVNIH GRAĐEVINA, KLASICISTIČKE ZGRADE, BAROKNE FASADE, HABZBURŠKE ČETVRTI, BAUHAUS DIZAJN I OBJEKTI NASTALI POSLE DRUGOG SVETSKOG RATA. ZBOG TOGA JE BUDIMPEŠTA U MNOGIM FILMOVIMA GLUMILA RIM, PARIZ, BERLIN, MOSKVU, ČAK I SVEMIRSKU STANICU. ŽIVOPISNA DELA ARHITEKTURE ČINE BUDIMPEŠTU GRADOM KOJI JEDNOSTAVNO MORATE DA POSETITE.

Crkva Svetog Matije

ČETVRT OKO BUDIMSKOG DVORCA

Okružena remek-delima arhitekture koja podsećaju na prošle vekove, **Dvorska četvrta** nije samo spomenik, već i živa i napredna četvrt. Visoke kuće iz srednjeg veka se nižu oko popločanih ulica ovog mesta uvrštenog na Uneskovu listu svetske baštine.

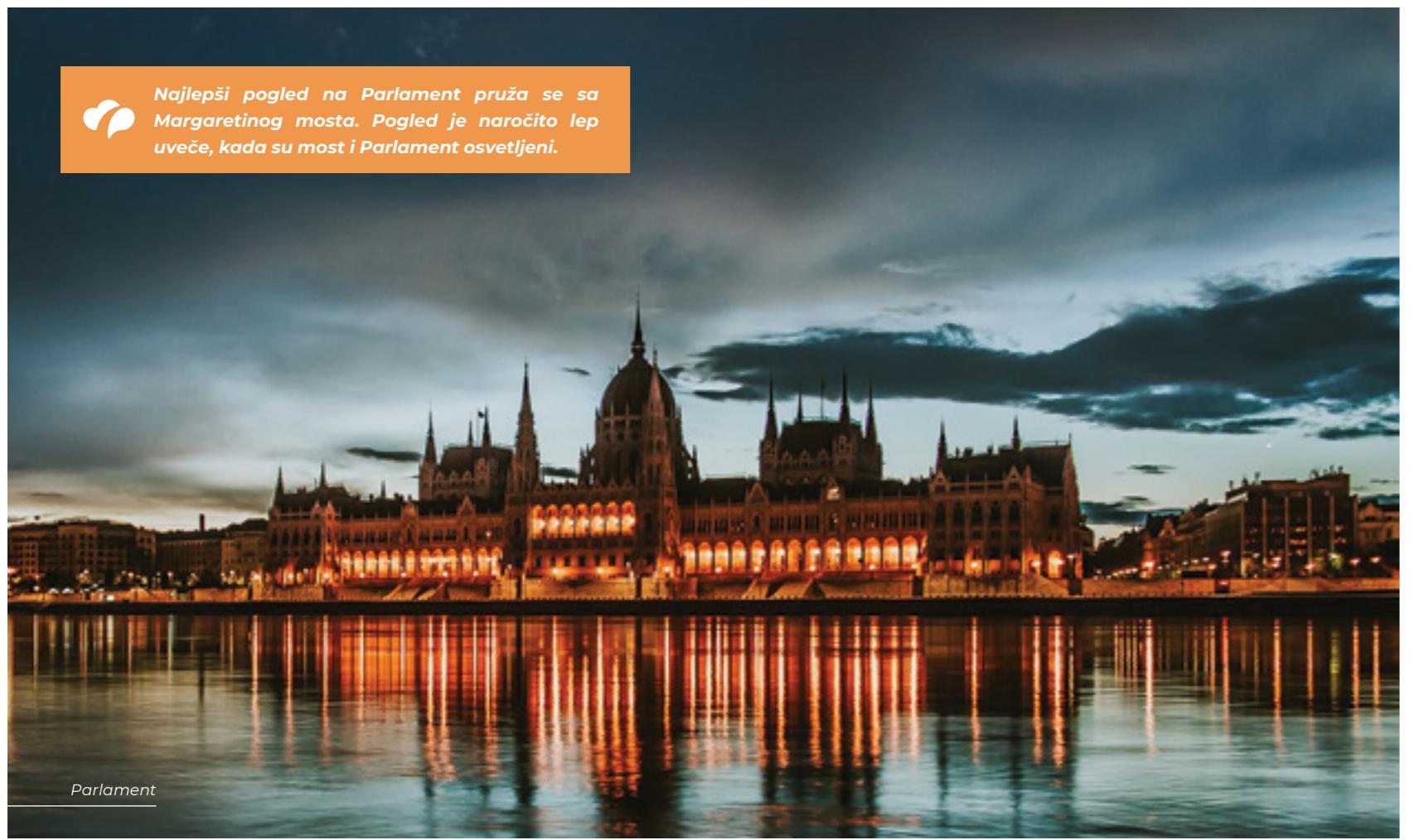
RIBARSKE KULE

Pogled na Dunav sa ove neoromanske znamenitosti je spektakularan. **Ribarske kule** su dobile ime po četvrti koja se nekada nalazila na ovom mestu i u koju su ribari donosili svoj ulov i prodavali ga na pijaci pored današnje Crkve Svetog Matije.

CRKVA SVETOG MATIJE

Crkva Naše Gospe, crkva za krunisanje u Budimskom dvorcu, poznatija kao **Crkva Svetog Matije**, nalazi se na Trgu Svetog trostva. Izgrađena 1015. godine, crkva je dobila svoj sadašnji neogotski izgled krajem 19. veka, nakon rekonstrukcije na osnovu originalnih srednjovekovnih planova.

U Crkvi Svetog Matije su krunisana dva carska para, Franc Jozef I i Elizabeta i Karlo IV i Zita, poslednji car i carica iz dinastije Habzburgovaca.

Parlament

PARLAMENT

Ovo impresivno arhitektonsko remek-delo, izgrađeno krajem 19. veka, treća je **zgrada parlamenta** po veličini u svetu i najveća građevina u Mađarskoj. Reč je o mešavini stilova – osnova je barokna, fasada je neogotska, a tavanica je renesansna. Arhitekte nisu štedele ni na čemu i za ukrašavanje su upotrebile 40 kg zlata od 22 i 23 karata. Nemojte propustiti **Svetu krunu** koja je izrađena u 12. veku (možda čak i ranije) i koja je jedna od najstarijih krunidbenih relikvija u Evropi i simbol mađarske državnosti.

Najlepši pogled na Parlament pruža se sa Margaretinog mosta. Pogled je naročito lep uveče, kada su most i Parlament osvetljeni.

Bazilika Sv. Ištvana

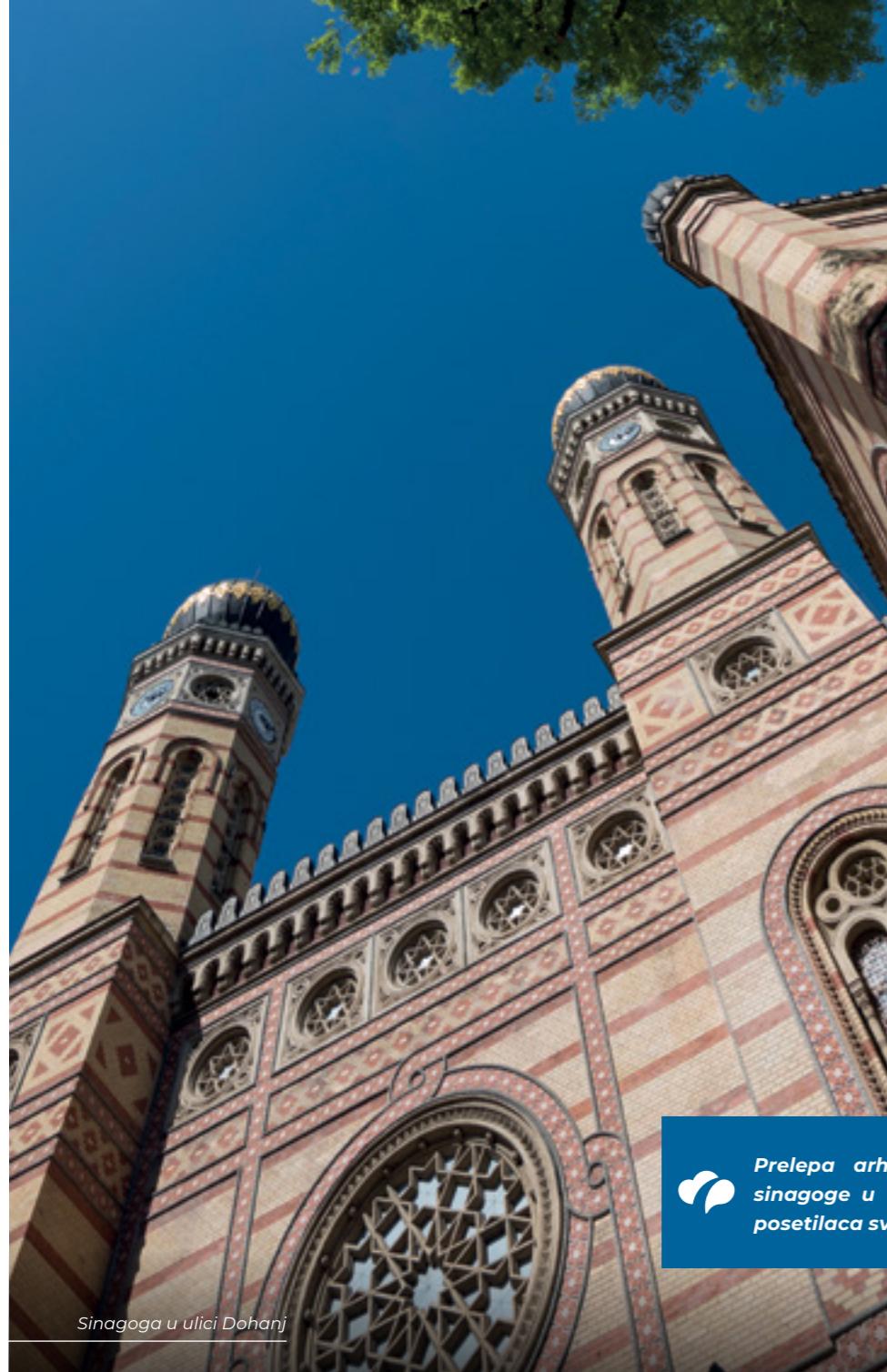
BAZILICA SV. IŠTVANA

Monumentalna **bazilika** je druga najviša građevina u Mađarskoj, odmah nakon Parlamenta. Ovde se čuva **mumifikovana desna ruka prvog mađarskog kralja, Svetog Ištvana**, sveta relikvija koja je pronađena pre više od 900 godina. Ako se popnete do vrha kupole, u kojoj zvoni najveće zvono u zemlji, bićete nagrađeni spektakularnim panoramskim pogledom na grad.

U pauzi između razgledanja brojnih atrakcija, samo podignite glavu i videćete gornje nivoe zgrada, njihove umetničke fasade, šarene vitraže i ijinke reljefe.

SINAGOGA U ULICI DOHANJ

Najveća **sinagoga** u Evropi se uzdiže iznad **Jevrejske četvrti**, jednog od najživljih delova grada. Ova sinagoga nije samo važan simbol za mađarske jevreje, već igra i aktivnu ulogu u kulturnom životu, zato što se u njoj održavaju vrhunski koncerti i festivali. Sinagoga je izgrađena u mavarskom stilu sa specijalnim kamenim dečajima na fasadi i kupolom koja je prekrivena bogatim ukrasima.

ZGRADE NA BULEVARU ANDRAŠI

Ovaj elegantni bulevar dug više od dva kilometara je budimpeštanska verzija Jelisejskih polja. U delu ulice koji se pruža sve do zgrade **Opere** nižu se prodavnice vodećih svetskih brendova, dok se u Ulici Nađmeze, koja seče bulevar nalaze pozorišta. Od **Oktogona** do **Trga heroja**, skriveni iza drvoreda, nalaze se neverovatni **Muzej Kuća terora** i neke od najlepših vila u gradu. Deo ovih vila je danas pretvoren u ambasade.

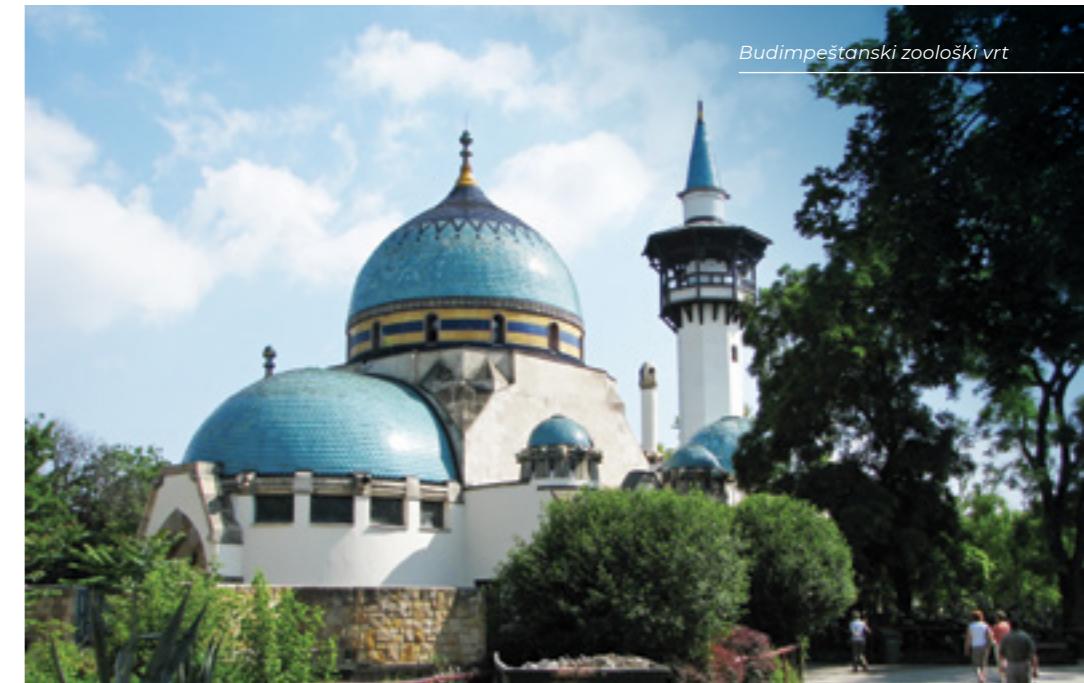

TRG HEROJA

Trg heroja je mađarski nacionalni panteon, predstavlja kapiju Gradskog parka i može se videti iz **Bulevara Andraši**. Ključne figure iz istorije formiraju kolonadu oko statue arhanđela Gavrila. Na jednoj strani se nalazi **Muzej lepih umetnosti** u kome su izložena dela velikih majstora, a na drugoj **Dvorana lepih umetnosti**, koja izlaže dela savremenih umetnika.

Na Uneskovoj listi svetske baštine, nalaze se Bulevar Andraši, ali i Milenijumska podzemna železnica koja prolazi ispod bulevara i predstavlja najstariji metro na evropskom kontinentu koji je i dalje u funkciji.

GRADSKI PARK

Istorijski **Gradski park** u Budimpešti je jedan od najvećih parkova u Evropi, osnovan je 1858. godine. Park je počeo da dobija svoj sadašnji oblik u 19. veku, kada je uvedena sistematska rekonstrukcija i uređenje. Iako je park bio u potpunosti opušten tokom Drugog svetskog rata, njegova arhitektura i zelenilo su obnovljena i učinkovito održavani. Park je popularno mesto za vožnju biciklom, šetnju i uživanje u prirodi.

Pored Gradskog parka se nalazi Budimpeštanski zoologički vrt, čija je arhitektura u stilu secesije atraktivna koliko i same životinje u njemu.

LEKOVITE VODE, ZDRAVSTVENI TURIZAM

BANJSKA PRESTONICA SVETA

„MOLITE SE ZA ZDRAV UM I ZDRAVO TELO”, GOVORIO JE RIMSKI PESNIK JUVENAL.
LEKOVITA SVOJSTVA OVIH VODA BILA SU DOBRO POZNATA U NJEGOVO DOBA. DA-
NAS JE MAĐARSKA CENTAR ZDRAVSTVENOG, MEDICINSKOG I BANJSKOG TURIZMA.

LEKOVITE VODE

Termalno kupalište Gelert

BLAGA BUDIMPEŠTE

Mađarska je izrazito bogata lekovitim vodama – na čak 80% teritorije može se naći neka vrsta podzemne termalne vode. Nijedna druga prestonica u svetu nema toliko termalnih izvora kao Budimpešta. Temperature vode na ovim izvorima kreću se od mlake, pa sve do 77 °C. Poseta Budimpešti nije potpuna dok u nekom od gradskih termalnih kupališta okruženih prelepom arhitekturom ne uronite u bazene sa lekovitom vodom.

Turci su krajem 16. veka u Budimpešti izgradili banje s izuzetnom infrastrukturom, tako da se neke od njih i dalje koriste. U okolini starijih kupatila su u 19. veku izgrađena nova, koja su prethodnih godina renovirana na način koji čuva njihovu autentičnost i tradiciju.

Posetioci ne bi trebalo da propuste posetu nekoj od istorijskih banja. Pored toga što predstavljaju mesto za rekreaciju, opuštanje i podmlađivanje, one se uglavnom nalaze u velelepnim zgradama koje su starije od sto godina.

Neke banje predstavljaju prava čuda arhitekture, a nekolicina ima očuvan originalni osmanski plan koji sadrži osmougaoni bazen ispod klasične kupole kroz koju prodiru zraci sunca, praveći prelepe šare na vodi. Banjski turizam predstavlja značajnu atrakciju Budimpešte još od 19. veka, a umetnički pravci poput secesije ostavili su u ovom polju raskošne znamenitosti.

U većini velikih banja postoje i sadržaji na otvorenom, a u nekim od njih možete uživati i u noćnom kupanju. Jedan od prvih bazena sa talasima na svetu otvoren je 1927. godine u elegantnom **Hotelu Gelert**. Ovo kupalište, staro čitav jedan vek i smešteno u podnožju istoimenog brda, pruža nezaboravan prizor zahvaljujući secesionističkom dekoru sa tirkiznim žolnajim porcelanskim pločicama i vitražima.

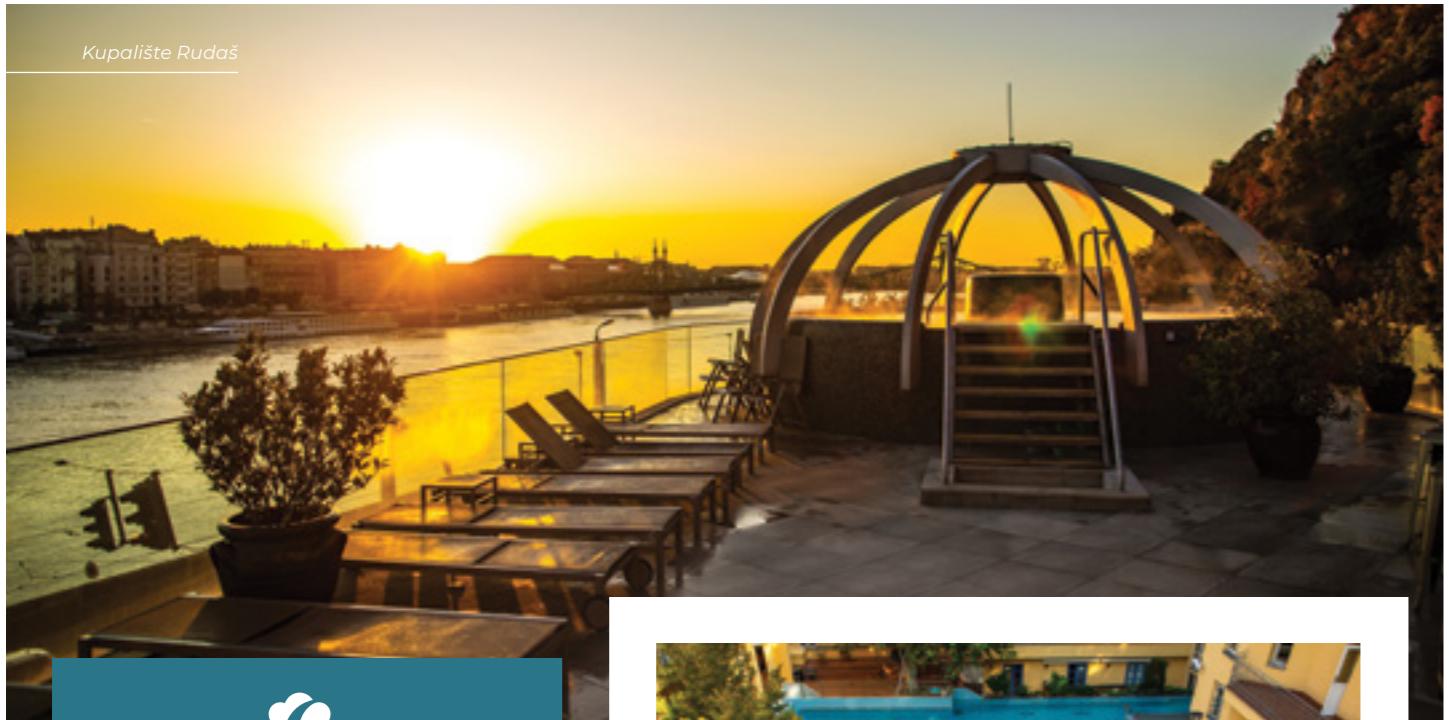

Kupalište Gelert je ugostilo brojne ugledne goste, od Ričarda Niksona do Rajana Goslinga.

Hotel Gelert

Kupalište Rudaš

Mađarska je u svetu poznata kao glavna destinacija za medicinski i zdravstveni turizam. U brojnim banjama se nudi lečenje specifičnih oboljenja. Ovde ćete biti u rukama stručnjaka. Lekovite vode Mađarske efikasno pomažu kod mnogih bolesti.

Još jedan favorit je **kupalište Lukac**, pravi medicinski raj u kom možete videti spomen-ploče na kojima ljudi zahvaljuju ovom kupalištu na čarobnom izlečenju.

Kupalište Lukac

Istorija banjske kulture u Mađarskoj traje 2000 godina i datira još od rimskog doba.

Nakon temeljnog renoviranja, **kupalište Veli Beja** iz 16. veka sada sija svojim originalnim sjajem koji svedoči o turskom nasleđu. **Kupalište Rudaš**, izgrađeno pre gotovo pola milenijuma, nakon renoviranja sačuvalo je svoje osmansko poreklo, ali je na krovu sagrađen bazen iz koga se pruža fantastičan pogled na grad.

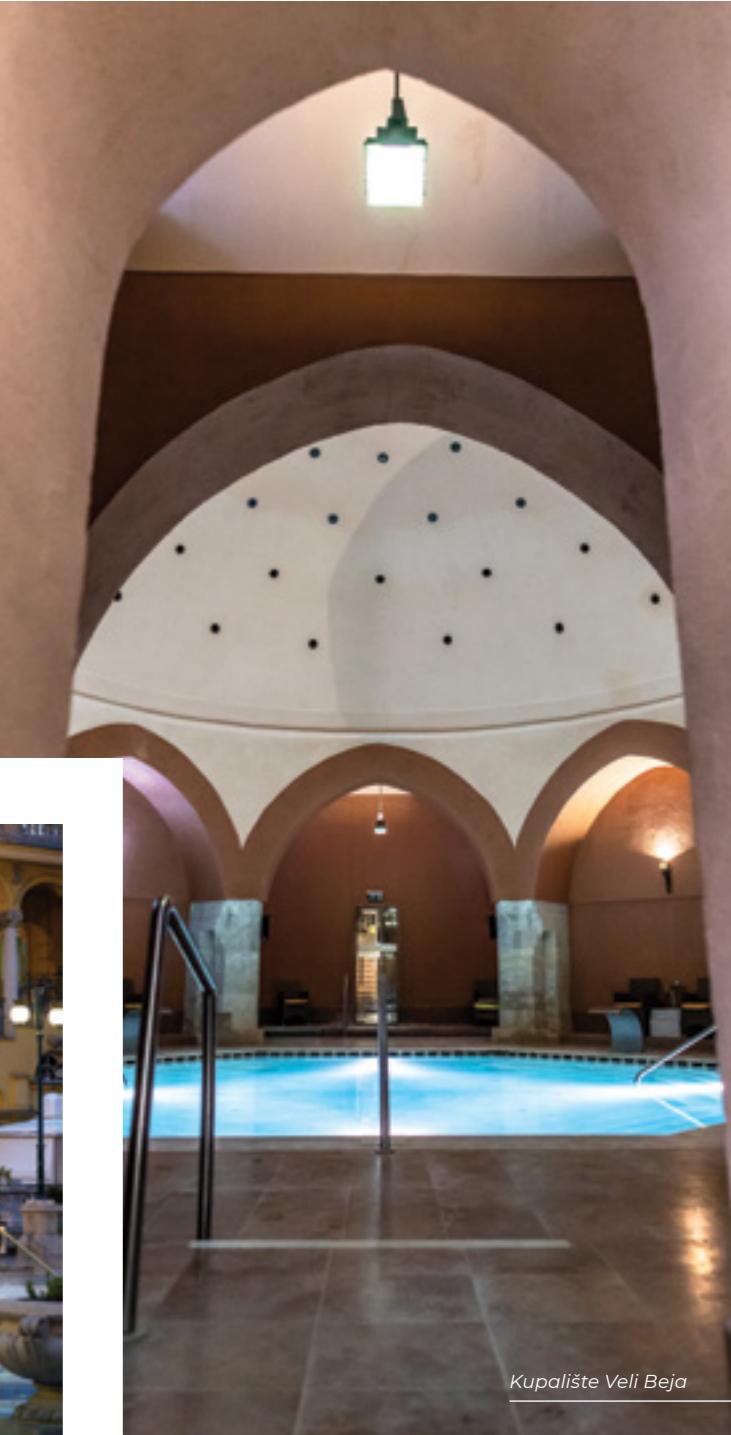
U zelenilu Gradskog parka velelepoно **kupalište Sečenji** svedoči o prefinjenosti Austro-Ugarske monarhije. Očekuje vas ukupno 21 bazen, od kojih su tri na otvorenom.

Stariji posetioци koji u termalnoj vodi kupališta Sečenji igraju šah predstavljaju autentičnu sliku Budimpešte.

Kupalište Sečenji

Kupalište Veli Beja

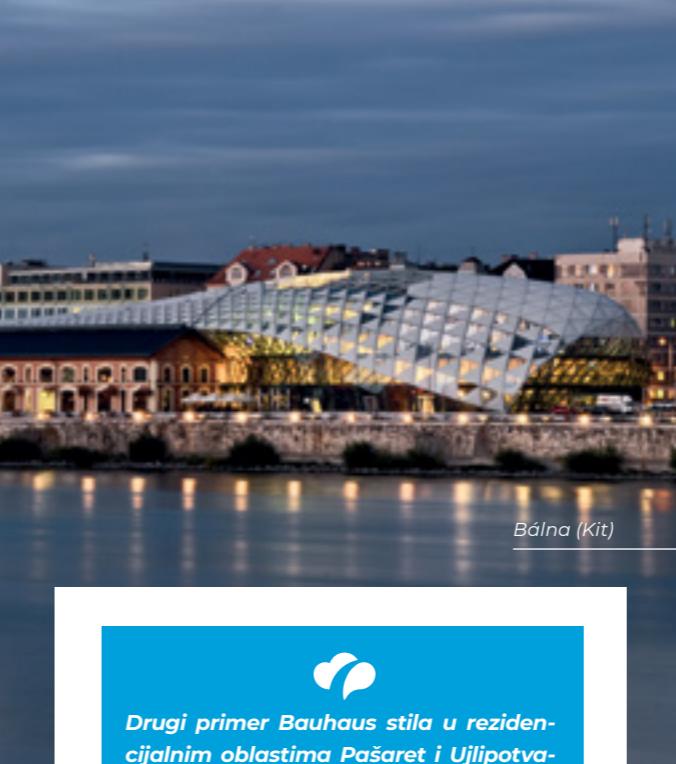
SAVREMENA METROPOLA

OD BAUHAUSA DO BALNE

IAKO JE NAJPOZNATIJA PO SVOJIM GRAĐEVINAMA U STILU BEL EPOK, BUDIMPEŠTU ODLIKUJU I MODERNIJI ARHITEKTONSKI STILOVI, KOJI JE ČINE SAVREMENOM METROPOLOM.

Narodno pozorište

Bálna (Kit)

Trg Gelert, linija metroa 4

Muzej Ludvig

Prva škola Bauhaus dizajna u Budimpešti otvorena je 1928. godine. Iz nje su potekle arhitekte koje su ubrzo doatile posao na preuređenju nekadašnje transformatorske stanice u **Ulici Kazinci**, koja je danas **Elektrotehnički muzej**.

Višenamenski i elegantan, milenijumski umetnički kompleks funkcioniše kao kulturna citadela koja odgovara savremenim potrebama.

U blizini Trga Eržebet, u samom centru grada, smeštena je bivša autobuska stanica izgrađena u Bauhaus stilu, a danas se u njoj nalazi popularni bar. Novije projekte odlikuje multifunkcionalna arhitektura. Smeštena na obali Dunava, **Bálna Budapest** kombinuje istoriju i modernost. Sastoji se od dva paralelna stogodišnja skladišta izgrađena od crvene cigle i spojena staklenom konstrukcijom u obliku kita (bálna na mađarskom). U ovom kompleksu na obali reke se nalaze prodavnice i barovi, a elegantni pabovi pružaju pogled na reku. Autor kompleksa, Kas Osterhuis, je takođe dizajnirao i Sportski grad u Dubaiju.

Kraj mosta Rakoci nalazi se **Milenijumski kulturni centar**, kompleks umetničkih objekata. **Palata umetnosti (Müpa)** obuhvata **koncertnu dvoranu Bartok**, **Muzej Ludvig** posvećen savremenoj umetnosti i **Festivalsko pozorište**.

Ispod obližnjeg Trga Gelert nalazi se verovatno najlepša od deset metro stanica koje su dizajnirane za **novu liniju metroa 4**. U pitanju je najdublja metro stanica u kojoj je enterijer ukrašen mozaikom Tomáša Komorcija, a mozaik je otkriven 2014. godine.

KULTURA KROZ VEKOVE

GRAD FRANCA LISTA I OPERE

Pozlaćena opera i narodna opera, veliki centar za savremenu umetnost, prestižna muzička akademija, simfonijski orkestar i novi nacionalni balet čine Budimpeštu gradom koji nudi vrhunske koncerne tokom cele godine i to često u koncertnim dvoranama koje su i same remek-delja arhitekture.

Muzička akademija Franc List

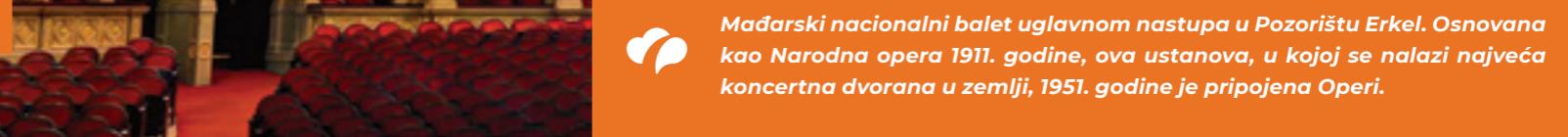
Recirquel je popularna i nagrađivana trupa koja izvodi fuziju plesa, savremenog cirkusa i akrobatskih pokreta.

Budimpeštanski prolečni festival je festival svih vrsta umetnosti i održava se na različitim lokacijama, kao što su Kuća savremenih umetnosti Trafo, nekadašnja transformatorska stanica, i Muzička akademija Franc List, remek-delo secesije iz 1907. godine.

Budimpešta još od 1837. godine ima narodno pozorište. Godine 2002. glavni kulturni centar grada postao je novootvoreni kompleks Müpa (Művészetelek Palotája „Palata umetnosti“) u južnoj Pešti, koji se nalazi tik pored Dunava. Pored objekta Müpa, tu su i Nacionalna koncertna dvorana Bartok, Festivalsko pozorište i Muzej Ludvig. Dvorana Bartok i njena fantastična akustika dočekuju najprestižnije orkestre iz celog sveta.

Festivalsko pozorište je omiljena scena savremenih plesnih trupa koje nastupaju i u Nacionalnom baletu smeštenom u parku Milenariš.

Mađarski nacionalni balet uglavnom nastupa u Pozorištu Erkel. Osnovana kao Narodna opera 1911. godine, ova ustanova, u kojoj se nalazi najveća koncertna dvorana u zemlji, 1951. godine je pripojena Operi.

OD KAMENOG DOBA DO AVANGARDE

VELIKI MAJSTORI I SAVREMENA ISTORIJA

BUDIMPEŠTA JE GRAD FASCINANTNIH IZLOŽBI, OD KLASIČNIH RELIKVIJA DO RENESANSNE UMETNOSTI I AVANGARDE. ONE PREDSTAVLJAJU ISTORIJU GRADA OD KAMENOG DOBA, PREKO DOBA KOMUNIZMA DO PERIODA NAKON KOMUNIZMA.

Nacionalni muzej

Smeštene u romantičnoj scenografiji **Dvorske četvrti** i **Trga heroja**, **Mađarska nacionalna galerija** i **Muzej lepih umetnosti** zajedno sadrže najveću umetničku zbirku u Mađarskoj. U Nacionalnoj galeriji smeštenoj u **Kraljevskoj palati** nalaze se dela velikih umetnika nastala u periodu od 19. veka do danas. Ovde možete videti dela mađarskih umetnika kao što su Munkači i Čontvari, kao i radove svetskih umetnika poput Sezana i Monea. Na Trgu heroja ćete pronaći i Dvoranu umetnosti u kojoj se održavaju izložbe savremene mađarske umetnosti.

Renoviran i ponovo otvoren 2019. godine, Muzej lepih umetnosti prikazuje dela starih majstora – kao što su Ticijan i Goja – mađarsku umetnost do 19. veka, kao i klasične antikvitete.

Muzej Kuća terora

U neoklasičnom **Nacionalnom muzeju** je prikazana istorija Mađarske: od kamenih alata iz paleolita preko kompleksnog krunidbenog plašta iz srednjeg veka, pa sve do urbanog razvoja Budimpešte.

Novija istorija Mađarske je prikazana u **Muzeju Kuća terora**, koji se nalazi u bivšem glavnom štabu komunističke tajne policije i koji čuva uspomene na počinjene zločine i na žrtve. U udaljenoj XXII četvrti, u **parku Memento**, izložene su divovske statue koje su dominirale Budimpeštom u sovjetsko doba.

Na Trgu Dis, u Dvorskoj četvrti, očaravajuća izložba čuva uspomenu na čuvenog mađarskog madioničara **Harija Hudinija**.

Eksponati obuhvataju Hudinijeve originalne lisice i ključeve katanaca, kao i postere kojima su promovisane njegove predstave. Vrhunac vaše posete je madioničarska predstava uživo.

OGROMNI MURALI, POP-UP SKULPTURE I NEOČEKIVANI LIKOVI – URBANA UMETNOST CVETA U BUDIMPEŠTI. FASCINANTNE SLIKE ČINE GRAD VESELIJIM, STARI PROTIVPOŽARNI ZIDOVII MAJU FUNKCIJU OGROMNIH UMETNIČKIH PLATNA, A ČUDNI LIKOVI SE POJAVLJUJU NIOTKUD.

KRUPNE I SITNE STVARI IZ LOKALNE ISTORIJE

KOCKE, KRALJICE I KOLUMBO – URBANA UMETNOST U BUDIMPEŠTI

U blizini sinagoge u **Ulici Rumbah Sebeščen** dočekuje vas raskošni portret **carice Elizabete**, a to znači da ste stigli u deo grada koji je dobio ime po ovoj čuvenoj vladarki iz dinastije Habzburga. Eržebetvaroš, „Elizabetin grad”, je danas prepun dela ulične umetnosti čija je tematika povezana s istorijom Mađarske.

Rubikova kocka predstavlja pametnu zagonetku i nosi ime prema svom mađarskom pronašlazu, Erneu Rubiku.

U ovom delu grada je i veliki mural koji slavi poznatu pobedu reprezentacije Mađarske nad reprezentacijom Engleske 1953. godine, a događaj je predstavljen slikom novinske reportaže iz tog perioda.

Kada skrenete u **Ulicu Vešelenji**, replika magazina Time iz 1956. godine na čijoj je naslovnici prikazan mađarski revolucionar kao „Osoba godine” odaje počast mladim herojima antisovjetske revolucije.

U drugim delovima grada, ulična umetnost zastupljena je preko skulptura. Statuete ukrajinskog umetnika **Mihajla Kolodko** kombinuju gradsku istoriju i popularnu kulturu. Na **Trgu Sel Kalman**, njegov Mekk Elek prikazuje poznatog lika iz emisija za decu, nespretnog jarca kako gleda gde da postavi svoj nezgrapni saobraćajni znak. Posetioci iz inostranstva će prepoznati televizijskog detektiva Kolumba sa merkatom koji vitla pištoljem i koji je okružen kredom kao na mestu zločina.

Kolodko svojim kreacijama ronioca koji pronašao ključ kafea Njujork i pijaniste koji je komponovao evergrin Tužna je nedelja oživjava mitologiju u VII četvrti.

URBANA UMETNOST

Kolodkova statua

ŽIVOT U PARKOVIMA I ŠETNJE U PRIRODI

ZADIVLJUJUĆE ZELENILO BUDIMPEŠTE

IAKO JE UŽURBANA METROPOLA SA GOTOVOM DVA MILIONA STANOVNIKA, BUDIMPEŠTA JE IZUZETNO BOGATA ZELENILOM, PARKOVIMA, BOTANIČKIM BAŠTAMA I NETAKNUTIM ŠUMAMA KOJE GRAD ČINE TAKO PRIVLAČNIM I ŽIVIM.

Ostrvo Margaret

Najpopularniji park u Budimpešti, Varošliget ili **Gradski park**, trenutno se temeljno renovira, a nedavno su dodati sportski tereni, teretane na otvorenom i osvetljene staze za trčanje. Na toliko otvorenog prostora uvek ima dovoljno mesta za šetnju ili vožnju biciklom, a ovde je moguće i voziti se brodom na jezeru pored Dvorca Vajdahunjad ili posetiti kupalište Sećenji. **Kraljevski vrtovi** na **Varkert Bazaru** takođe pružaju mogućnost za relaksaciju na otvorenom i prelep pogled na Dunav.

Ostrvo Margaret nalazi se pored istoimenog mosta, između Budima i Pešte, i lako je dostupno iz centra grada. Ovde uglavnom nema automobila, pa je ostrvo omiljena lokacija biciklista i trkača. Na ostrvu se mogu iznajmiti vozila za četiri osobe, a dostupna je i gumirana staza za trčanje duga oko 5 km. Teniski tereni, **Bazen Alfred Hajóš** i **Palatinus lido** su takođe popularne atrakcije. Možda je ipak ovo место на коме су се некада налазили manastiri и klausteri, najbolje posetiti radi mirne šetnje **japonskim vrtom**, smeštenim pored muzičke fontane i srednjovekovnih ruševina.

Varkert Bazar

ŽIVOT U PARKOVIMA

 U Nacionalnom parku Dunav-Ipoj možete videti autohtonu floru i faunu, a ako želite da saznete nešto više, možete unajmiti i vodiča.

Elizabetin vidikovac

Gradski park

 Pored opuštanja i sporta na otvorenom, možete da naučite nešto novo o životu biljaka, istražujete prirodu ili jednostavno uživate u spontanom pikniku na suncu.

Jedinstveno uživanje na otvorenom ne mora da znači celodnevno putovanje. Grad je pun zelenih površina, od travnjaka na centralnom **Trgu Sabadšag**, smeštenom u senci grandiozne zgrade berze, do nedavno otkrivenih vrtova koji okružuju velelepni **Nacionalni muzej. Park Sent Ištvan**, smešten nadomak reke, i **Nehruova obala** u Pešti popularna su mesta za opuštanje lokalaca i porodica s malom decom.

Preko puta reke, u raskošnom zelenilu, nalazi se **Vrt filozofa** nad kojim dramatično stoji Citadela, a ispod kog veličanstveno protiče Dunav. Malo dalje, **park Normafa** sa svojim obroncima predstavlja kapiju za Budimska brda, ogromno područje netaknute prirode koje je najvećim delom zaštićeno. Ovaj park se delimično nalazi i u **Nacionalnom parku Dunav-Ipoj**, i prepun je planinarskih staza, ergela i vidikovaca.

U gradu se nalazi **botanička bašta Fiveskert** koja broji oko 8000 biljnih vrsta od kojih neke datiraju još iz doba kada su dinosauri vladali zemljom. Ovde su dostupne i vođene ture i prezentacije, a organizuju se i specijalni događaji, kao što je japanski praznik trešnjinih cveta u aprilu.

Budimski arboretum, nekadašnji vinograd, smešten na nižim padinama brda Gelert, otvoren je kao zvanični vrt 1876. godine. Reč je o zaštićenoj zoni koja ima i edukativnu funkciju zato što budući bavštovani i vinari ovde usavršavaju svoje veštine, dok posetoci uživaju u raskošnom zelenilu.

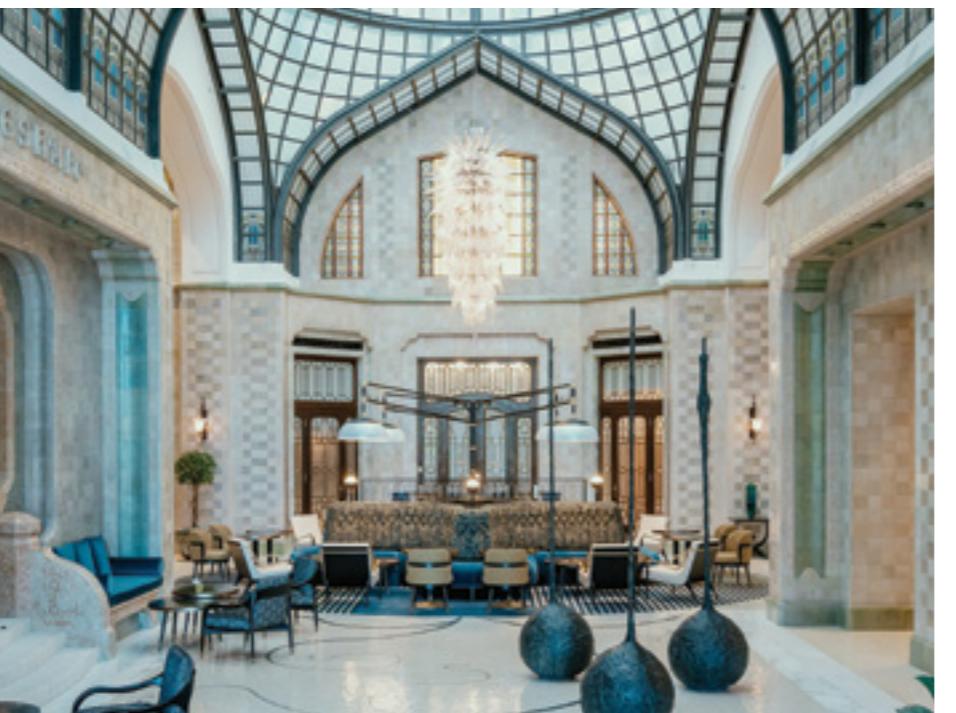
Japanski vrt blizu Varošligeta u Zuglu nedavno je ponovo otvoren za posetioce. U pitanju je uređena atrakcija kojoj se divio i sin japanskog cara kada je 1931. godine bio na medenom mesecu. Tu se nalaze čajdžinica, jezerce i patke mandarinke, kao i tradicionalni ornamenti.

LUKSUZNE POSETE U RASKOŠNOM OKRUŽENJU

MESTO SUSRETA ISTORIJE I LUKSUZA

ZA MAĐARE JE GOSTOPRIMSTVO STVAR PONOSA, JEDNAKO KAO I PREFINJENA ARHITEKTURA KOJA ČINI BUDIMPEŠTU TAKO FOTOGENIČNOM DESTINACIJOM. DODAJTE JEDINSTVENU BANJSKU KULTURU I VELIČANSTVENE POGLEDE SA BROJNIH VIDIKOVACA I DOBIĆETE PORTFOLIO HOTELA KOJI JE SAVRŠEN ZA MEDENI MESEC, CITY BREAK I POSLOVNA PUTOVANJA – A ČESTO SVE TO KOMBINUJE POD ISTIM KROVOM.

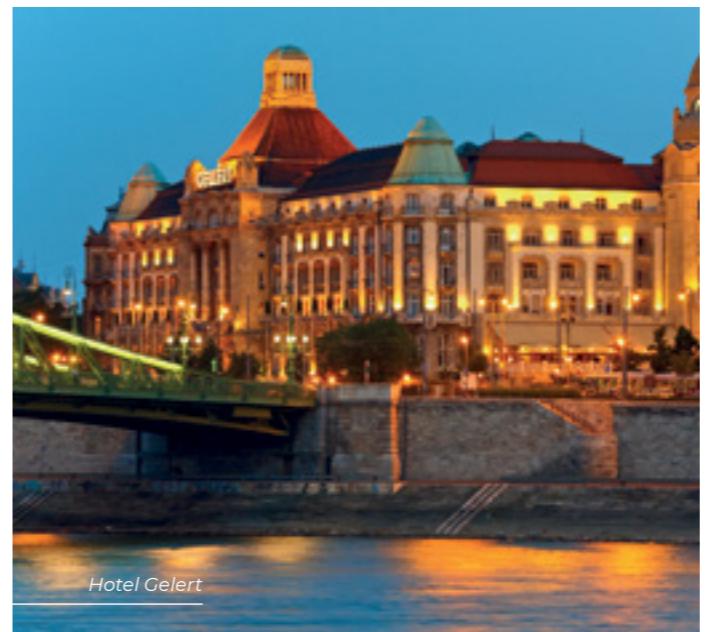

Four Seasons Hotel Gresham Palace

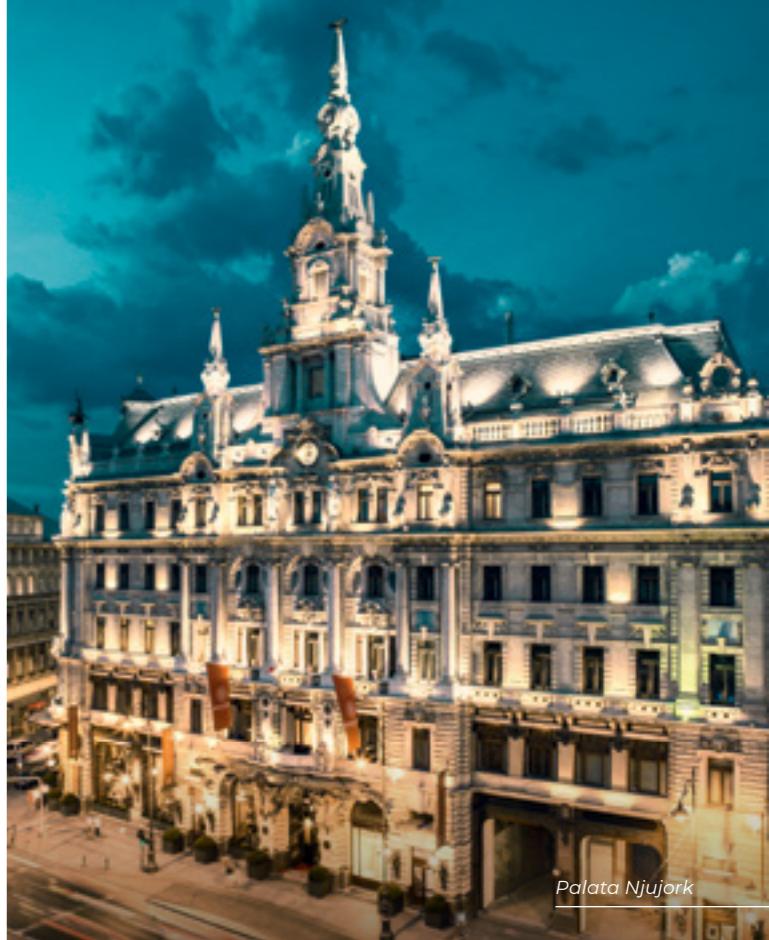

 Palata Njujork je zadržala svoj velelepni kafe,
pored koga se danas nalaze i kupalište i bazen.

Počnimo od **Four Seasons Hotel Gresham Palace**. Popularno među poznatim ličnostima i svetskim zvezdama, ovo prelepo i renovirano remek-delenje secesije koje gleda na Lančani most, prvobitno je izgrađeno kao kompleks luksuznih apartmana po porudžbini osiguravajućeg društva Grešam iz Londona. Kompanija je ovde imala svoje kancelarije, ali je ostatak ogromnog prostora iznajmljivala i upravo tu je nastao noćni klub u kome su se pre rata okupljali špijuni i diplomate. Palatu Grešam je devedesetih godina kupio lanac luksuznih hotela Four Seasons i objekat je detaljno restauriran. Pločice sa mozaicima, ukraši od kovanog gvožđa i vitraži ponovo su izrađeni na osnovu originalnih planova. Sliku upotpunjaju luksuzno kupalište i restoran.

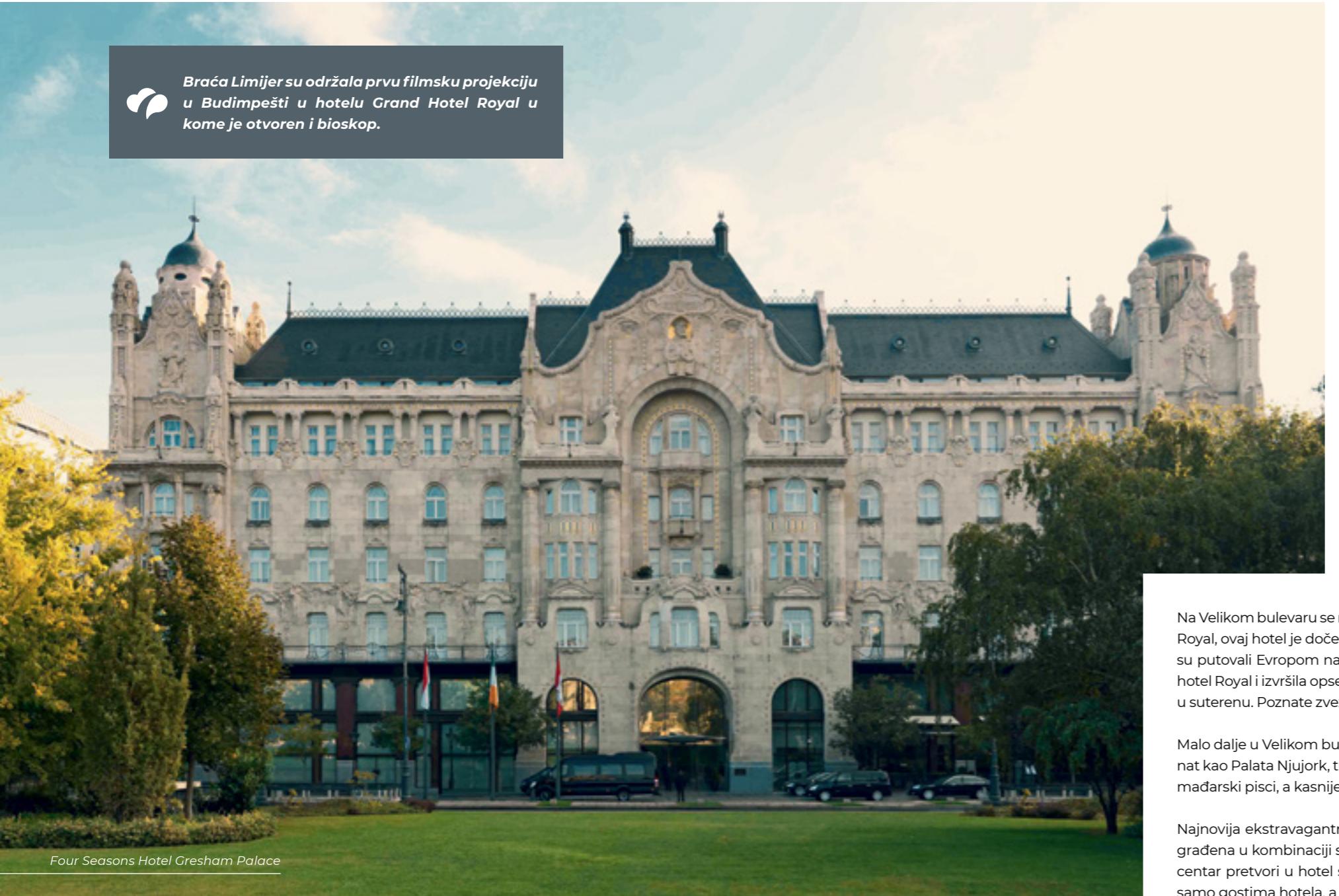
Hotel Gelert

Palata Njujork

 Raskošno kupalište Gelert omiljeno je mesto
kako pozorišnim i filmskim zvezdama, tako i
putnicima koji su u potrazi za zadovoljstvom.

Tu je i **Hotel Gelert**. Projektovan još početkom 20. veka, kada je secesija bila na svom vrhuncu, ovaj hotel sa kupalištem na obali Dunava, otvoren je tek nakon Prvog svetskog rata. Ubzro je poznatim ličnostima i aristokratama postao omiljeno mesto za odmor. Baš ovde je 1927. godine otvoren jedan od prvih bazena sa talasima, a ispred hotela se danas nalazi komemorativna tabla, koja označava mesto sa kog je hidroavion odvozio goste iz hotela.

Four Seasons Hotel Gresham Palace

Braća Limijeri su održala prvu filmsku projekciju u Budimpešti u hotelu Grand Hotel Royal u kome je otvoren i bioskop.

Párisi Udvar Hotel Budapest

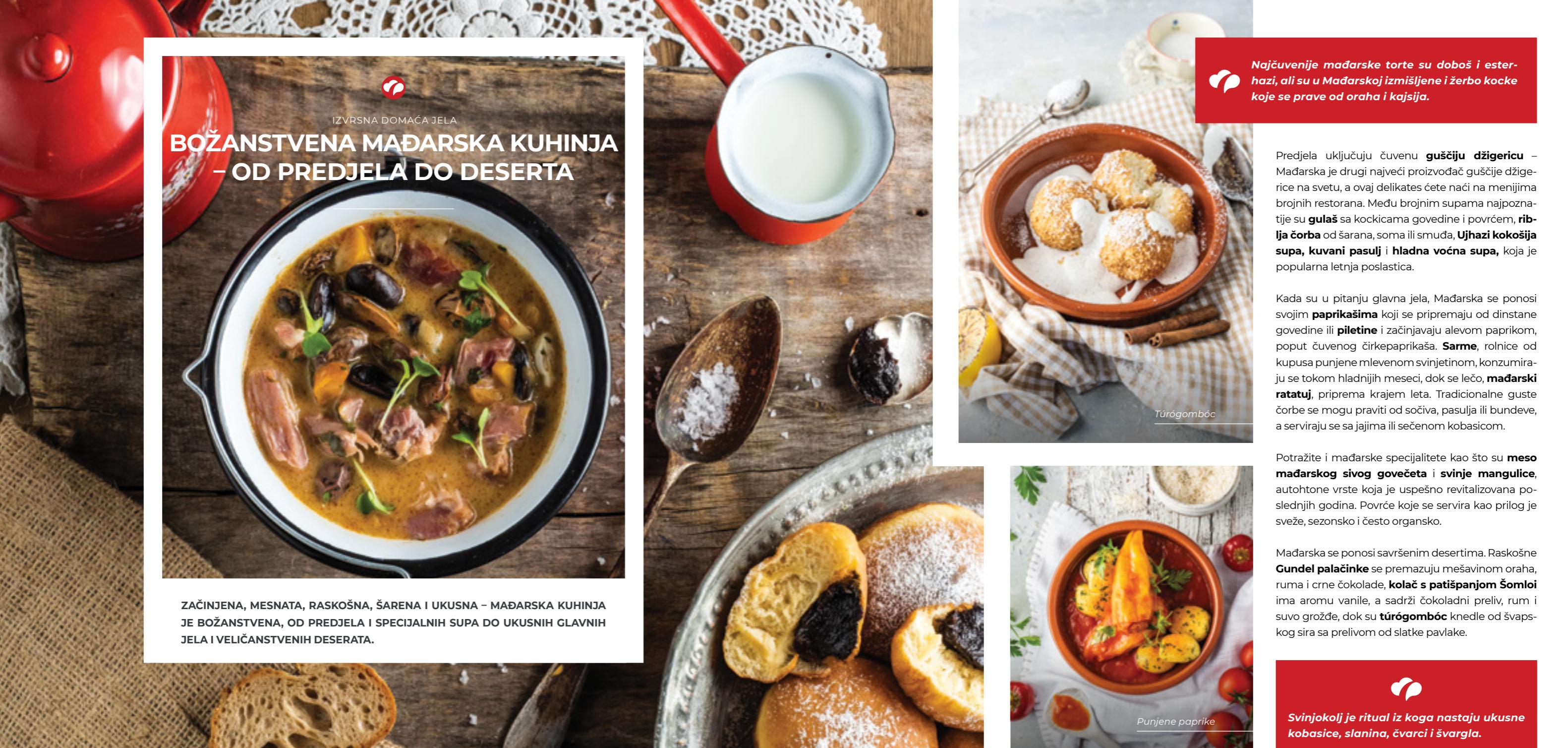

Neki hoteli imaju dugu istoriju, fascinantu jednako kao i istorija Budimpešte. Na krovovima nekih od njih danas se nalaze koktel barovi ili klizališta.

Na Velikom bulevaru se nalazi još jedno legendarno mesto, **Corinthia Budapest**. Otvoren 1896. godine pod nazivom Grand Hotel Royal, ovaj hotel je dočekivao goste koji su dolazili na proslavu hiljadu godina Mađarske, koja je održana te godine, kao i one koji su putovali Evropom na prve Olimpijske igre. Nekih sto godina kasnije, Corinthia grupacija hotela od pet zvezdica, preuzeo je hotel Royal i izvršila opsežno renoviranje koje je, između ostalog, obuhvatilo i kupalište ispod nivoa zemlje i bazen u stilu art deko u suterenu. Poznate zvezde i javne ličnosti i danas upisuju pohvale u knjigu gostiju.

Malo dalje u Velikom bulevaru se nalazi **Palata Njujork**, još jedna velelepno restaurirana građevina s kraja 19. veka. Nekada poznat kao Palata Njujork, tu se nalazio **kafe Njujork**, najbolji među čuvenim kafeima Budimpešte. Ovdje su se sastajali najpoznatiji mađarski pisci, a kasnije i režiseri. Početkom 21. veka ovo zdanje je pretvoreno u luksuzni hotel.

Najnovija ekstravagantna restauracija izvršena je na zgradi **Párisi Udvar Hotel Budapest** u samom centru grada. Zgrada je građena u kombinaciji secesije, mavarskog i gotskog stila, pa je bilo potrebno čak pet godina da se ovaj nekadašnji finansijski centar pretvoriti u hotel sa pet zvezdica u okviru lanca Hyatt Unbound. Luksuzni apartmani na višim spratovima su dostupni samo gostima hotela, a lobi, kafe i atrijum su otvoreni za sve.

VELIČANSTVENE PIJACE BUDIMPEŠTE

RECEPT ZA USPEH – MESTA NA KOJIMA NAJBOLJI KUVARI KUPUJU SVOJE NAMIRNICE

MAĐARSKA GASTRONOMIJA JE U PROCVATU, A NEKOLIKO RESTORANA JE DOBILO MIŠELINOVE ZVEZDICE. IPAK, KAO ŠTO BI SVAKI KUVAR REKAO, SVE ZAVISI OD KVALITETNIH LOKALNIH PROIZVODA. HRANU ISTOG KVALITETA KAO U RESTORANU, MOŽETE PRONAĆI NA PIJACAMA U GRADU.

Velika pijaca

Ne tako davno, bilo bi nezamislivo da tipično seosko mađarsko jelo dospe do menja ekskluzivnog restorana, ali danas inovativni mađarski kuvari sa ponosom ponovo osmišljavaju tradicionalne recepte. Pored ekskluzivnih restorana, posetioци mogu da probaju tradicionalna mađarska jela u brojnim vrhunskim bistroima ili na mestima na kojima se prodaje ulična hrana visokog kvaliteta. Jedan od kulinarских centara Budimpešte je **Centralna pijaca** u Ulici Hold gde možete da kupujete namirnice u nekoj od atraktivnih prodavnica.

Elegantno renovirana pijaca iz habzburškog doba, smeštena u Ulici Hold, posebna je gastronomска destinacija za probranu klijentelu i predstavlja sajam vrhunskih mađarskih proizvoda. U njenoj blizini se nalazi puno firmi, tako da je u vreme ručka obično velika gužva na mestima na kojima se prodaje brza hrana. Oni koje zanima šoping, ovde mogu pronaći proizvode visokog kvaliteta.

Istorijska **Velika zatvorena pijaca** pored Dunava privlači lokalce i turiste koji žele da kao suvenire sa sobom ponesu med, džemove i papriku. A preko reke, u Budimu, na **pijaci u Ulici Fenj** mogu se naći specijalni sezonski proizvodi kao što su sveže šumske pečurke.

Zelene pijace koje su otvorene vikendom su **Cako pijac** u staroj seljačkoj kući u četvrti Taban i tezge smeštene u baru napuštenog objekta **Szimpla** u kome vas očekuje i živa muzika.

Nedavno renovirana pijaca na Trgu Klauzal u Jevrejskoj četvrti takođe je prepuna vrhunske hrane i mlečnih proizvoda.

Kupci na pijacama mogu da kupuju sireve, meso, voće i povrće direktno od proizvođača. To je najbolja garancija da kupujete domaće proizvode i da podržavate porodične farme.

Centralna pijaca

U VINU JE ISTINA

DEGUSTIRAJTE VRHUNSKA VINA U BUDIMPEŠTI

BUDIMPEŠTA SE NA SVOM PUTU DO SAVREMENE METROPOLE RAZVIJALA ISTOVREMENO SA MAĐARSKOM VINSKOM INDUSTRIJOM. PROIZVOĐAČI U KLJUČNIM REGIJAMA TOKAJ, BALATON, VILANJ ILI EGER PROIZVODE BELA I CRVENA VINA VRHUNSKOG KVALITETA.

Grad je nekada bio okružen **vinogradima**. Brda Budima su, u rimsko doba, pre gotovo 2000 godina, bila prekrivena vinogradima. Iako su se različita zemljišta na drugim lokacijama u Mađarskoj pokazala kao pogodnija za uzgoj grožđa, to nije uticalo na ljubav Budimpešte prema vinu, ljubav koja se neguje u specijalnim vinskim restoranima i barovima.

Danas su **vinski barovi** istovremeno moderni i tradicionalni, pomodni i opušteni, pristupačni i jedinstveni. Opuštajući i po svom stilu i po svom dekoru, ovi barovi privlače mlade parove, poslovne putnike i radoznaće posetioce zato što nude **lokalne specijalitete** – sireve, kobasice, šunku, fine namaze i ukusne hlebove – koji se savršeno kombinuju sa osvežavajućim belim vinima sa Balatona i punokrvnim crvenim vinima iz Vilanja.

Izuzetno su popularne tematske večeri posvećene određenim regijama, vrstama vina ili sortama grožđa.

Kao i vrhunski hoteli i restorani, i vinski barovi ispunjavaju sve međunarodne standarde kvaliteta. Budimpešta je takođe poznata po svojoj dugoj tradiciji proizvodnje penušavih vina. Osetite ukus mehurića koji su napravljeni u blizini prestonice!

Namenjeni i ekspertima i povremenim konzumentima, barovi pružaju osnovne informacije o vinima koja nude, kao što su poreklo i karakteristike vina i pozivaju proizvođače da predstave svoje najnovije proizvode.

Budimpeštanski festival vina koji se održava u septembru u prelepom okruženju Budimskog dvorca, glavni je sajam vinske industrije. Međutim, tokom celog leta možete videti lokalce kako uživaju u **špriceru**, omiljenom mađarskom letnjem alkoholnom piću, koje se u Mađarskoj zove *freč* i koje se priprema mešanjem vina i soda vode u različitim odnosima.

KAFEI BUDIMPEŠTE PRIČAJU PRIČU O RAZVOJU JEDNE OD DVE PRESTONICE DVOJNE MONARHIJE. U OVIM RASKOŠNIM KNJIŽEVnim SKLONIŠTIMA RAZVIJALA SE MAĐARSKA KULTURA.

Kafe Njujork

VEK KULTURE KAFEA

MESTO NA KOM SE MEŠAJU ISTORIJA I KAFA

Istoriju, istorijske promene i važne događaje u većini gradova oslikavaju memorijalne table i statue. Ima ih puno i u Budimpešti, ali posetilac može da nauči više o prestonici tako što će jednostavno sediti na kafu.

Dok je Pešta postajala urbani centar, običan svet se sastajao u **kafeima**. Ovde bi, na zajedničkom mađarskom jeziku, pisci i umetnici razgovarali satima. Kafe je postao forum na kom su mogle da se razmenjuju ideje, a najpoznatiji je **Pilvax**, u kom su 1848. godine Šandor Petefi i njegovi prijatelji planirali ustanak protiv svojih habzburških gospodara.

Grad je dobio pozorišta i izdavače dnevne štampe i knjiga, a svi ti glumci, novinari i pisci su se sastajali na kafi.

Najraskošniji među njima je bio **kafe Njujork** koji je otvoren 1894. godine. Ukršen fontanom, venecijanskim lusterima i oslikanom tavanicom, podigao je eleganciju kafea na novi nivo. Prema legendi, jedan pisac je rekao da će baciti ključeve kafea u Dunav kako se nikada ne bi zatvorio.

Nešto više od jednog veka kasnije, moderni **kafei novog talasa** u prosperitetnim četvrtima kao što je **Ujlipotvaroš**, nude specijalne kafe, uključujući varijante bez laktoze i ukusna peciva.

Sastanci uredništva značajnog magazina Njugat su se održavali u kafeu Central, otvorenom 1887. godine.

Kafe Central

MAĐARSKI MODELI ZA SVETSKE ZVEZDE

BUDIMPEŠTA, MODNA PRESTONICA CENTRALNE EVROPE

BUDIMPEŠTA JE GRAD MEĐUNARODNO PRZNATIH MODNIH KREATORA, NAGRAĐIVANIH KOLEKCIJA I SVETSKI POZNATIH SUPERMODELA. SVAKOG APRILA I OKTOBARA SE U BUDIMPEŠTI ODRŽAVA NEDELJA MODE CENTRALNE EVROPE, NA KOJOJ VRHUNSKI REGIONALNI KREATORI PRIKAZUJU SVOJE NOVE KOLEKCIJE.

BLAGA BUDIMPEŠTE

Čuvena francuska škola mode,
Mod'Art International, postoji u
Budimpešti od 2006. godine.

Privlačni bulevar i mesto kulturne baštine, **Bulevar Andraši** je pun luksuznih prodavnica. Budimpešta ima i **Ulicu mode**, smeštenu pored hotela sa pet zvezdica, u kojoj se nalaze prodavnice velikih svetskih brendova. Centar grada je takođe prepun ateljea, studija i prodavnica domaćih dizajnera.

Budimpeštanska nedelja mode se održava dva puta godišnje na prestižnim lokacijama kao što su **Varkert Bazar** ili **Palaco Doroća**. Rame uz rame s Njujorkom, Parizom, Londonom, Milanom i Berlinom, Budimpešta okuplja vodeće svetske kritičare i ljubitelje mode. Pored toga što Budimpešta nastoji da se svrsta uz Pet velikih, vodeći mađarski dizajneri, kao što je **Sandra Šandor**, takođe redovno izlažu svoje kolekcije u Njujorku i Londonu. Njene modele koje kreira za svoj brand **Nanushka** nose zvezde kao što su **Džidži Hadid** i **Gwen Stefani**, a njena se prodavnica „concept store“ nalazi na prestižnoj lokaciji u srcu grada.

Posetnici mogu da obiju i ateljee perspektivnih mladih dizajnera koji uvek rado primaju goste i pružaju uvid u kreativni proces, a koji su smešteni u kućnim radionicama.

Mađarska ima i uspešne modele kao što su, na primer, Barbara Palvin, Enike Mihalik i Vanesa Aksente.

39

BUDIMPEŠTA NOĆU KOKTELI NA KROVOVIMA I ZABAVE NA BRODOVIMA

PANORAMSKI BAROVI PRUŽAJU SPEKTAKULARNI POGLED NA GRAD, A PIĆA SU U SKLADU S OKRUŽENJEM – ODLIKUJU SE SVEŽIM SASTOJCIMA, KREATIVNIM KOMBINACIJAMA I VISOKIM STANDARDOM PRIPREME. NEKA MESTA PRUŽAJU I ZIMSKI UGOĐAJ TAKO ŠTO POSTAVLJAJU UDOBNE IGLOE SA TEMATSKIM NAMEŠTAJEM I TOPLIM SEZONSKIM NAPICIMA.

Pored čuvenih vrhunskih vina Mađarske, u Budimpešti možete probati i **kvalitetna zanatska piva**. Usled zanatske revolucije, lokalne pivare su dospele u centar pažnje, pa se njihova svetla, ejl i crna piva sada poslužuju u specijalnim lokalima.

Budimpešta je uvek bila popularna među svetskim zvezdama koje nastupaju na lokacijama širom grada. Najveće mesto za održavanje događaja i koncerata je **Stadion Ferenc Puškaš**, nekadašnji **Nepstadion**, koji je renoviran i ponovo otvoren 2019. godine. Na stadionu su nastupale zvezde kao što su Queen, Majkl Džekson i Brus Springstin.

A38, nekadašnji teretni brod nasukan pored mosta Petefi, nudi žive svirke svih muzičkih žanrova na svojim binama. Pogled na reku je deo doživljaja.

Dalje u Budimu, u objektu **Fono Budai Zenehaz** u kom se neguje narodna muzika, održavaju se *tanchaz*, večeri plesa, u kojima možete da učestvujete i doživite ludu zabavu.

U Budimpešti se džez uvek rado slušao, pa tako i danas možete da uživate u ovom muzičkom žanru u **Budimpeštanskom džez klubu**, koji je smešten u starom bioskopu, kao i u **džez klubu Opus**, u kom se i dalje nalazi retki Fazoli klavir.

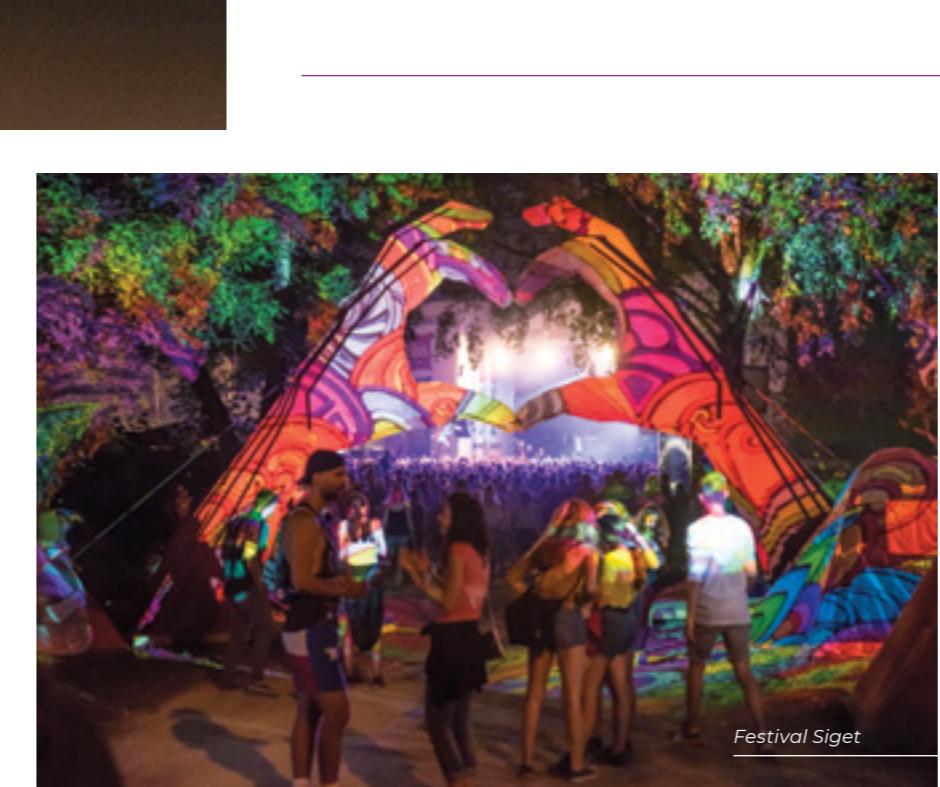

U većini barova ćete moći da uživate i u zanatskim pivima, kao i pivima poznatih brendova.

Najjedinstvenije mesto za žive svirke u Budimpešti, A38, takođe ima i najraznovrsniju ponudu.

Festival Sziget

Na kulinarskim festivalima se nude sve vrste mađarskih specijaliteta, od mesa mangulice do zanatskih piva. Kada je u pitanju vrhunска hrana, četvorodnevni **Gurmanski festival**, koji se održava u maju, kao i **Budimpeštanski festival vina**, koji je u septembru, predstavljaju najprestižnije sajmove.

Budimpeštanski festival vina, u istorijskoj atmosferi Budimskog dvorca, uz muziku uživo i vrhunsku hranu, predstavlja najbolja crvena i bela vina za tu godinu.

Prvi put održan 1981. godine, **Budimpeštanski prolećni festival** je festival elitne kulture koji promoviše najkvalitetniju klasičnu muziku. Pored muzike, tu su i ples, pozorište i lepe umetnosti.

Festival Sziget, koji se održava svakog avgusta još od osnivanja 1993. godine, nudi koncerte na nekoliko bina i održava se na ostrvu (siget) severno od Budimpešte. Rok, pop, svetska i elektronska muzika su u centru zbivanja, ali ćete ovde pronaći i film, pozorište, cirkus i aktivnosti za decu.

CAFe Budapest, skraćenica za Festival savremenih umetnosti, održava se u oktobru. Ovaj ekstravagantni kulturni događaj koji obuhvata i **Budimpeštansku umetničku pijacu** i **Budapest Ritmo**, festival svetske muzike, takođe pruža brojne sadržaje koji su povezani sa vizuelnim umetnostima, savremenim cirkusom, plesom i alternativnom muzikom.

Lokacije za Prolećni festival su raznolike – od elegantnih, kao što su Pešti Vigado ili Erkel Sinhar, do živopisnih kao što su Klub Akvarijum i A38.

KONGRESNI TURIZAM U PORASTU

ŽIVOPISNE LOKACIJE ZA DOGAĐAJE, SAJMOVE I KONFERENCIJE

BUDIMPEŠTA JE DANAS VAŽNA DESTINACIJA ZA POSLOVNI I KONFERENCIJSKI TURIZAM. BROJ SAJMOVA JE U PORASTU, A PROFESIONALNI IMIDŽ GRADA U EVROPI JE SVE BOLJI.

Pešti Vigado

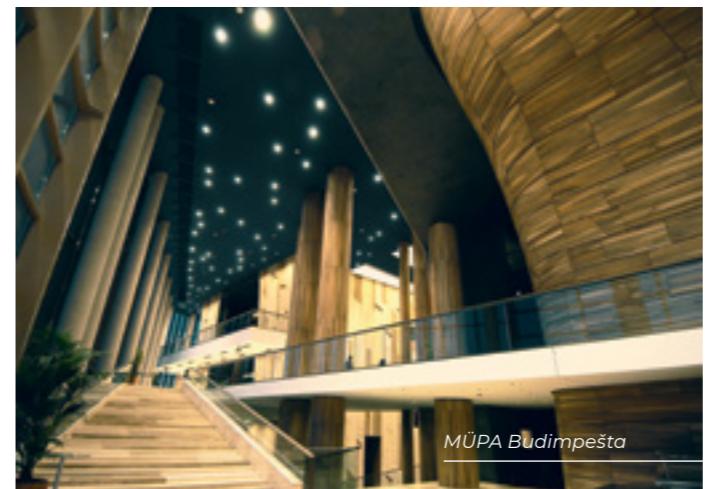
Do Budimpešte se može stići za dva ili tri sata praktično iz bilo koje tačke u Evropi i to je čini lako dostupnom prestonicom. Od modernog aerodroma do grada stižete **brzim prevozom**, a u gradu vas očekuju brojni taksiji, **vrhunski javni prevoz** i metropola koja je idealna za šetnju.

Lokacije za događaje su raznovrsne, od **velikih konferencijskih centara** do brodova s prelepm pogledom na Dunav i klasičnih vila. Kitnjasti muzeji i elegantni restorani se mogu iznajmiti i adaptirati za tu priliku, dok su nedavno izgrađeni i renovirani stadioni svetske klase omogućili Budimpešti da osigura održavanje prestižnih sportskih takmičenja i turnira.

Zahvaljujući brojnim lokacijama, smeštajnim kapacitetima, pristupačnosti i lepoti grada, Budimpešta je izuzetno atraktivna destinacija.

Osamdeset procenata poslovnih događaja u Mađarskoj se održava u hotelima koji organizatorima i posetiocima pružaju konferencijske kapacitete visokog kvaliteta. **Kongresni turizam** igra važnu ulogu kada se gradi novi ili adaptira stari hotel, a sve u skladu sa savremenim potrebama. Grad može da ponudi tridesetak konferencijskih hotela sa četiri i pet zvezdica, od kojih se mnogi nalaze **na obali reke** i gostima nude **spa komplekse**.

MÜPA Budimpešta

Muzej primenjenih umetnosti

Gostima su na raspolaganju i specijalni programi koji im omogućavaju da, pre ili nakon same posete Budimpešti, obiđu vinske i gastronomске destinacije, termalne banje i istorijska odmarališta u blizini grada.

OD PRVE OLIMPIJADE DO SVETSKOG PRVENSTVA U VODENIM SPORTOVIMA

BUDIMPEŠTA KAO DOMAĆIN VELIKIH SPORTSKIH TAKMIČENJA

U BUDIMPEŠTI, EVROPSKOJ PRESTONICI SPORTA 2019. GODINE, IZGRAĐENI SU IMPRESIVNI NOVI STADIONI, DOK SU MNOGI STARI RENOVIRANI. ZBOG TOGA GRAD IMA DOZVOLU ZA ODRŽAVANJE PRESTIŽNIH MEĐUNARODNIH SPORTSKIH TAKMIČENJA I TURNIRA.

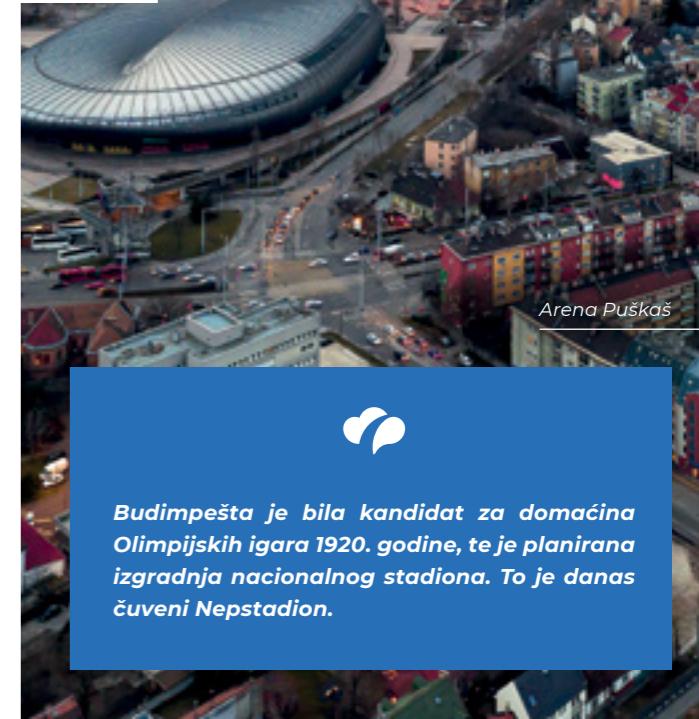
Arena Dunav

 Alfred Hajoš nije bio samo olimpijski šampion u plivanju koji je na prvim Olimpijskim igrama 1896. godine osvojio prvu zlatnu medalju za Mađarsku, već i arhitekta koji je projektovao originalne bazene u kojima je održano prvenstvo FINA 2017. godine.

Budimpešta, domaćin FINA svetskog prvenstva u vodenim sportovima 2017. godine, ima dugu istoriju sporta i dizajna sportskih objekata.

Elegantni **Nacionalni kompleks za vodene sportove Alfred Hajoš** na ostrvu Margaret je izgrađen 1930. godine i nedavno je bio domaćin dva Evropska prvenstva u vodenim sportovima i FINA finala. Godine 2017. otvorena je elegantna i savremena **Arena Dunav** koja je izgrađena oko **kupališta Dagaj**, klasičnog kompleksa koji je otvoren 1948. godine.

Nekadašnji **Nepstadion**, otvoren 1953. godine, ponovo je izgrađen u periodu od 2018. do 2019. i nazvan je Puškaš Arena, po najvećoj fudbalskoj zvezdi Mađarske koja je igrala na originalnom stadionu.

Arena Puškaš

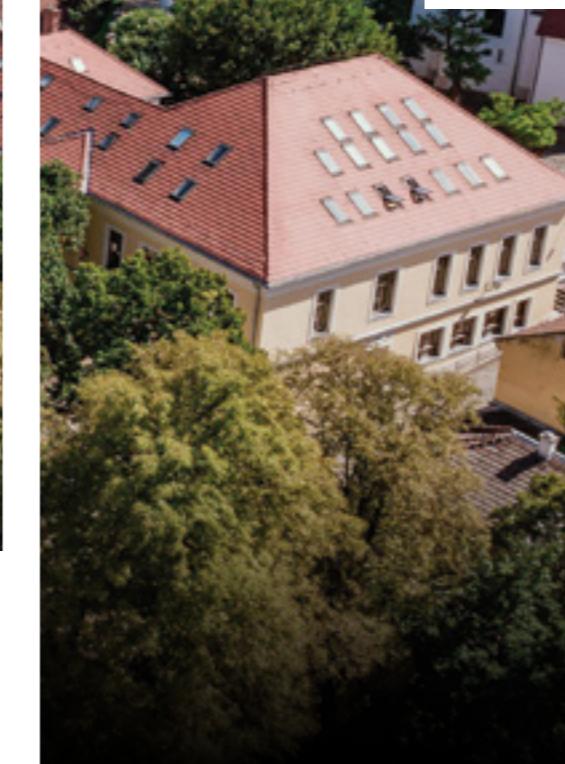
 Budimpešta je bila kandidat za domaćina Olimpijskih igara 1920. godine, te je planirana izgradnja nacionalnog stadiona. To je danas čuveni Nepstadion.

Sentandreja

Estergom

Višegrad

IAKO JE MAĐARSKA PRESTONICA PUNA ATRAKCIJA, AKO KRENETE MALO SEVERNIJE UZ DUNAVSKI MEANDAR, NAKON OTPRILIKE SAT VREMENA PUTA ĆETE OTKRITI SREDNJOVEKOVNE ZAMKOVE, VELIČANSTVENU BAZILIKU I ŽIVOPISNE GALERIJE. ISTOČNO I ZAPADNO OD GRADA OTKRIĆTE GEDELE, KRALJEVSKO ODMARALIŠTE I ETJEK, VINSKU IDILU.

U letnjim mesecima hidrogliser prevozi putnike od Budimpešte, preko Višegrada do Estergoma. Plovidba traje sat i po vremena, a putnici potom imaju na raspolaganju ceo dan da razgledaju istorijske znamenitosti.

Iz Budimpešte je brzim i čestim HEV električnim vozom ili brodom, lako dostupna **Sentandreja**, najpopularnije mesto za dnevne izlete u okolini grada. Sentandreju krase krivudave popločane ulice sa visokim srpskim crkvama u kojima se nalaze vredne ikone. Ovo je i grad umetnika u čijim se galerijama i muzejima čuvaju fascinantne kolekcije i često održavaju izložbe. U Skanzenu, Etnografskom muzeju na otvorenom koji se nalazi iznad grada, prikazane su ilustracije seoskog života u Mađarskoj u prirodnoj veličini.

Višegrad je svoj vrhunac doživeo u srednjem veku, a to nasleđe se neguje na lgrama u palati koje se održavaju jednom godišnje. Ovdje je kralj Matija Korvin imao svoju **re-nesansnu letnju palatu**, a njeni inspirativni ostaci i danas ukrašavaju panoramski pejzaž. Iznad palate se nalaze **gor-nya i donja citadela** koje takođe datiraju iz ranog srednjeg veka.

Najveća verska građevina u Mađarskoj je **Bazilika u Ester-gomu** koja dominira horizontom iznad Dunava. Ako želite da sami uživate u pogledu, predite 400 stepenika i popnite se do kupole. U **trezoru** se čuva impresivna kolekcija verskih relikvija i artefakata, krstova, putira i liturgijske odeće.

Gedele

Gedele krase botaničke bašte u kojima se, među 500 biljnih vrsta zasadenih oko lepog jezerceta, nalaze i zaštićene vrste.

Brzičest HEV električni voz ide istočno od Budimpešte do **Gedelea**. Dokazi njegove kraljevske prošlosti su svuda – čak i stanica na koju stizete ima **kraljevsku čekaonicu** u kojoj su Franc Jozef i njegova supruga Elizabeta, ovde poznata kao Sisi, čekali da njihov voz bude spremna za polazak. Raskošna **Palata Gedele**, poklon mađarskog naroda, bila je njihov letnjikovac u kom se Sisi odmarala od zahtevnog dvorskog života u Beču. Ovde možete posetiti luksuzne prostorije palate, kao i njene prostrane **vrtove** sa stogodišnjim drvećem, raskošnim cvećem i klupama za opuštanje.

U neposrednoj blizini **Etjeka** nalazi se filmski studio **Korda Studios**, koji je ime dobio po čuvenom producentu rođenom u Mađarskoj. Ovde se danas snimaju poznati svetski filmovi, a mogu se organizovati i obilasci sa vodičem.

Putovanje Dunavskim meandrom, na koje je najbolje krenuti brodom ili čak hidroglisom, čini izlet nezaboravnim zahvaljujući spektakularnom pogledu na reku koja krije krunu kroz monumentalno zelenilo.

Rustični Etjek je s pravom poznat po svojoj dugogodišnjoj vinarskoj tradiciji koja datira još iz rimskog doba. U brojnim vinskim podrumima proizvode se različita crvena, bela i penušava vina vrhunskog kvaliteta, a u njima je najbolje uživati na piknicima koji se održavaju svake sezone. U ponudi su takođe i lokalna hrana i zanatski proizvodi.

Etjek

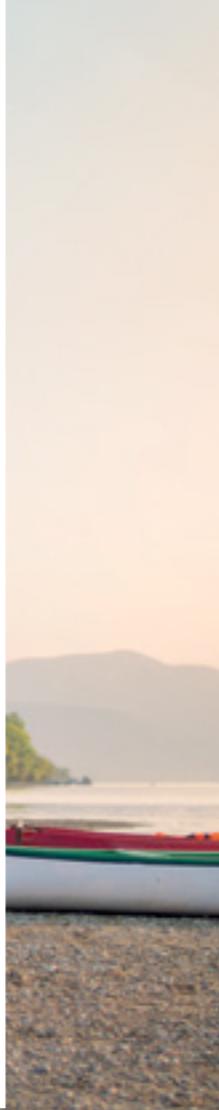

SKRIVENA ODMARALIŠTA U BLIZINI BUDIMPEŠTE
NEŠTO DRUGAČIJE

BUDIMPEŠTA JE OKRUŽENA PRIRODnim ATRAKCIJAMA KOJE SU IDEALNE ZA PLANINARENJE, VOŽNJU BICIKLOM I REKREACIJU NA OTVORENOM. VEĆINA OVIH ATRAKCIJA JE SAVRŠENA ZA DNEVNE IZLETE, A DOSTUPNE SU I OPCIJE SMEŠTAJA.

Dunavski meandar

Kišorosi je ljupka destinacija na vodi koja se nalazi u severnom delu netaknutog **ostrva Sentandreja** u blizini istorijskog Višegrada. Omiljeno mesto za izlet u okolini Budimpešte, Kišorosi, može da ponudi jahanje konja, najstariji teren za golf sa 18 rupa u Mađarskoj i prelepnu plažu sa objektima za roštilj, koja je omiljeno mesto kampera, kanuista i porodica.

Zebegenj u ponudi ima i prirodne i istorijske atrakcije. Smešteno u grandioznom zelenilu **brda Berženj**, u blizini Dunava i pored prostranog **Nacionalnog parka Dunav-Ipoj** koji se proteže sve do Budimpešte, ovo drevno naselje se u spisima pominje još u ranom srednjem veku. Zebegenj je oduvek predstavljao popularno mesto za jednodnevne izlete u okolini prestonice. Ovo je savršena lokacija za planinarenje i pruža spektakularan pogled na Dunavski meandar baš na tački na kojoj zavija pre nego što nastavi dalje ka jugu, pored Vaca.

Zebegenj se nalazi na glavnoj železničkoj trasi između Budimpešte i Bratislave i u njemu se nalazi drugi po veličini železnički most u Mađarskoj.

Zebegenj

Kirajret, železnička pruga uskog koloseka izgrađena krajem 19. veka sa ciljem da prevozi drvenu građu, danas je velika turistička atrakcija.

Kirajret znači „Kraljeva poljana“. Ovde je Žigmund, car Svetog Rimskog Carstva, krajem 14. veka imao svoj lovački dom. Smešten na vrhu ljudkih brda Berženj, Kirajret je najpoznatiji po železničkoj pruzi uskog koloseka koja kreće od Kišmaroša na Dunavu. Biciklisti ovde mogu da predahnu i istražuju fantastičnu prirodu. U Kirajret dolaze mnogi stanovnici prestonice na pecanje i porodične piknike.

Nad-Hideg-heđ, jedna od prvih destinacija za organizovane planinarske ture, visok je 864 metara i treći je najviši vrh **brda Berženj**. Gradonačelnik Budimpešte je 1936. godine ovde prisustvovao otvaranju jednostavnog planinarskog doma, koji je nakon rata proširen. Pedesetih godina dvadesetog veka ovde je izgrađen prvi ski-lift u Mađarskoj i od tada Nad-Hideg-heđ privlači brojne planinare i skijaše. Padine su takođe popularne među planinarima, iako je teren prilično zahtevan.

Prvo mesto u Mađarskoj u kom je otvoreno šumsko odmaralište, **Dobogoke** ili u prevodu „Kamen koji kuca“, privlači planinare od kraja 19. veka. Nekima poznato i kao „čakra srca“ planete Zemlje, ovo mesto je savršeno za podmlađivanje. Sa brojnih planinskih staza pruža se prelep pogled na Dunavski meandar, brda Berženja i vrhove Pilišaje, a jedna od znamenitosti je i visoki **Predikalosek** koji ima sopstvenu osmatračnicu. Dobogoke se nalazi u blizini Pomaza, na HEV pruzi za Sentandreju i privlači posetioce tokom cele godine.

DUNAVSKI MEANDAR

Infrastruktura Nad-Hideg-heđa je značajno unapređena poslednjih godina i sada ima pet ski-liftova, kao i stazu dugu više od četiri kilometra.

PRELEPI SUVENIRI I SAVRŠENI POKLONI

AUTENTIČNI MAĐARSKI SUVENIRI

POSETA BUDIMPEŠTI NIJE KOMPLETNA UKOLIKO NE SPAKUJETE NEKOLIKO SPECIJALNIH POKLONA KOJE ĆETE PONETI KUĆI. NEKI TRADICIONALNI PROIZVODI SU OZNAČENI KAO HUNGARIKUMI, POTPUNO AUTENTIČNI SUVENIRI VISOKOG KVALITETA KOJI SU SPECIFIČNI ZA OVU ZEMLJU.

BLAGA BUDIMPEŠTE

Tokom istorijskih previranja unikum je zajedno sa tajnim receptom prokrijumčaren iz Mađarske, a onda je uspešno vraćen u život devedesetih godina prošlog veka.

Kao uspomenu sa putovanja, mnogi posetioci vole da ponesu nešto što se može popiti ili pojesti.

Prirodno slatko vino Tokaji Aszu i Bikaver (u prevodu „Bivolja krv“) **crveno vino** svojim jedinstvenim i neponovljivim mirisima takođe donose klasičan ukus Mađarske.

Potražite i jedinstvene okrugle boce **Unikuma** čija je istorija mutna kao i sam tamni digestiv. Doktor Cvak je 1790. godine prepisao ovaj biljni liker caru i od tada do danas ovo piće proizvodi ista porodica.

Pikantna mađarska **kobasicica i paprika** u komadima ili u prahu mogu se kupiti na svakoj pijaci i jednostavno se prenose preko granice.

Ako tražite nešto što će trajati duže od večere, dekorativni **mađarski vez** ukrašava sve tradicionalne tekstile kao što su odeća, jastučnice i stolnjaci, kao i elegantni **porcelan**.

Palinka je postala ponovo popularna i prodaje se u elegantnim tankim bocama i sa različitim ukusima.

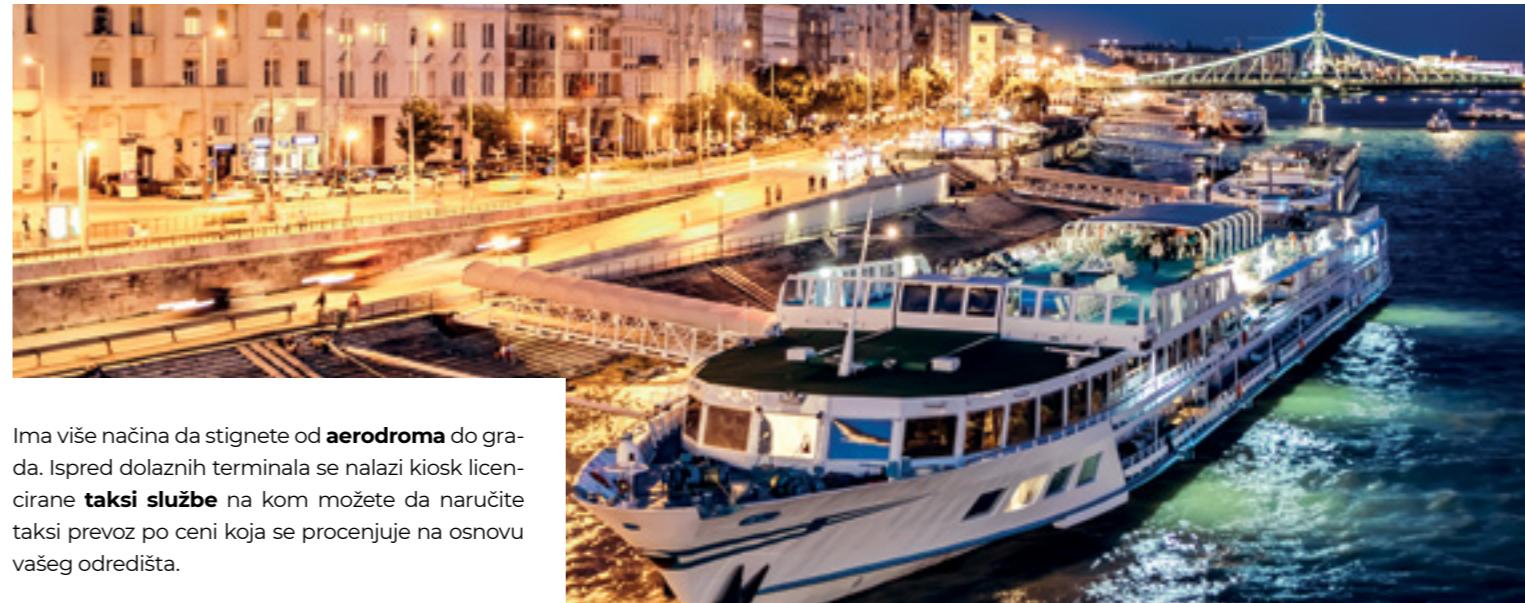

PREVOZ U BUDIMPEŠTI

SAVETI O PREVOZU U BUDIMPEŠTI

POSETIOCI KOJI DOLAZE U BUDIMPEŠTU MOGU DA OČEKUJU BRZ I JEDNOSTAVAN PREVOZ SA AERODROMA I EFIKASNU MREŽU JAVNOG PREVOZA KADA STIGNU U GRAD. BUDIMPEŠTA IMA PUNO TAKSIJA, A CENTAR GRADA JE SAVRŠEN ZA ŠETNJU.

Ima više načina da stignete od **aerodroma** do grada. Ispred dolaznih terminala se nalazi kiosk licencirane **taksi službe** na kom možete da naručite taksi prevoz po ceni koja se procenjuje na osnovu vašeg odredišta.

U blizini taksi stanice se nalaze dva autobuska stajališta. Jedno je za **liniju 200E** do najbliže stanice metroa na plavoj liniji M3 koja vozi do Trga Deaka Ferenca, a drugo je za **liniju 100E**, koja vozi direktno do centra. Za ove autobuse su potrebne različite karte koje se prodaju na automatima pored stajališta sa uputstvima na engleskom jeziku i mogućnošću plaćanja platnom karticom.

Budimpešta ima **odličnu i razgranatu mrežu javnog prevoza** koja obuhvata mrežu metroa, tramvajske, autobuske i trolejbuske linije, čak i brodove. **Karte i ulaznice** se mogu kupiti na automatima na stanicama i stajalištima i u servisnim centrima na saobraćajnim čvoristima.

Kartica **Budapest Card** omogućava neograničeno korišćenje javnog prevoza u periodima od 24 do 120 sati, kao i besplatne ili jeftinije ulaznice za razne atrakcije, banje i jeftinije cene u prodavnicama i restoranima. Kartica Budapest Card vam omogućava da doživite istorijska kupališta, uživate u mađarskoj kuhinji i prednostima više od 100 usluga i atrakcija – besplatno ili sa popustom.

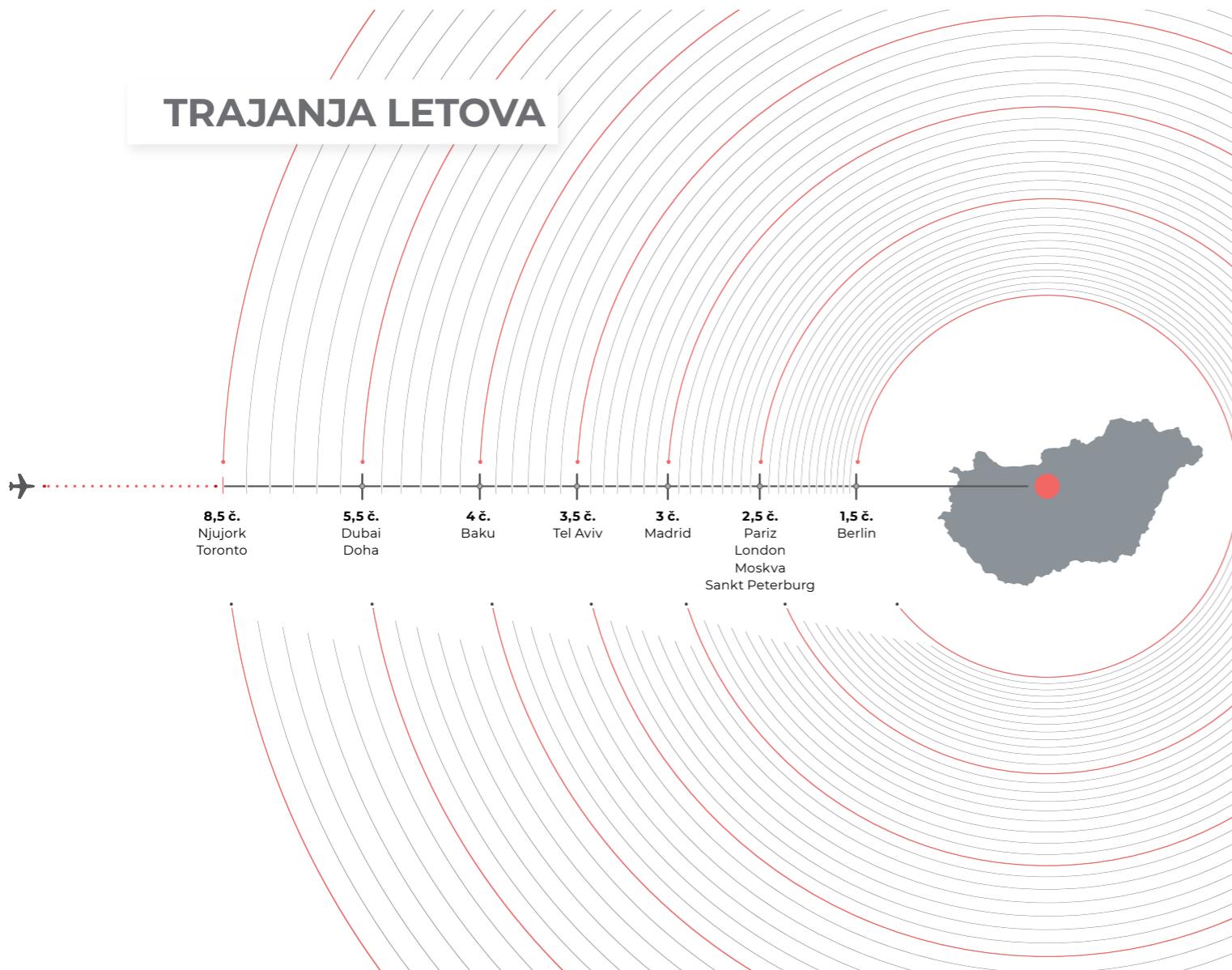

Još jedna opcija prevoza sa aerodroma je **direktni minibus** koji prevozi putnike između određenih odredišta.

Smeštena u srcu Evrope, Mađarska je lako dostupna iz različitih pravaca. Budimpeštanski aerodrom se nalazi 20 kilometara jugoistočno od prestonice, a čestom linijom autobusa 100E direktno je povezan sa centrom grada. Redovne međunarodne železničke i autobuske linije pružaju ekološku alternativu putovanju avionom i omogućavaju uživanje u prelepm pejzažima tokom putovanja. Svaka veća železnička i autobuska krajnja stanica u Budimpešti ima svoju stanicu metroa.

Na istoku Mađarske, u Debrecinu, drugom najvećem gradu u zemlji, dostupni su direktni letovi iz velikih gradova kao što su Barselona, London, Milano, Tel Aviv, Moskva i Pariz.

IMPRESUM

Izdaje
Mađarska turistička agencija

Dr Zoltan Guler – Generalni direktor Mađarske turističke agencije

Ul. Kacsa 15–23, 1027 Budimpešta, Mađarska
+36 1 488 87 00
info@mtu.gov.hu

Dizajn, produkcija i redakcija
Mađarska turistička agencija

Štampa
Bonex Press Ltd.

visithungary.com

[@instagram.com/wow_hungary](https://www.instagram.com/wow_hungary)
[@facebook.com/wellspringofwonders](https://facebook.com/wellspringofwonders)